

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА,
15 грудня
2004 року

№ 237 (3487)

Лаконічно, гостро, смішно

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Мабуть, це і є критерії мистецтва карикатури. Його високий стиль — в роботах художників, котрі взяли участь у конкурсі «Приватне підприємництво в Україні». Це змагання думки, художнього хисту і гумору організували і провели Програма партнерства з розвитку приватного сектору Міжнародної фінансової корпорації, «Голос України», тижневик «ІнвестГазета» та Інтернет-ресурс для підприємців Vlasnasprava. info. Днями у приміщенні галереї «РА» в Києві, де відкрилася виставка робіт карикатуристів, відбулася церемонія нагородження переможців. У чотирьох номінаціях «Бізнес-середовище в Україні», «Доступ підприємців до джерел фінансування», «Корпоративне управління на українських підприємствах», «Специфіка аграрного бізнесу» взяли участь 58 художників, котрі надіслали на конкурс 252 роботи.

Суперприз за найповніше відображення проблем приватного підприємництва виборів Олександр КОСТЕНКО.

(Закінчення на 3-й стор.).

ВИБОРИ-2004

США: у нас немає фаворита в Україні

На виборах Президента України в США немає фаворита, заявив офіційний представник держдепу США Річард Баучер. Відповідаючи на запитання про звинувачення Віктора Януковича в тому, що США фінансують його суперника, американський дипломат сказав: «Ми ще раз прояснюємо нашу позицію, яка полягає в тому, що в передвиборній кампанії у нас немає кандидата-фаворита. Наша зацікавленість полягає в тому, щоб перемогла демократія». За його словами, зусилля США в Україні уписувалися в ширшу програму підтримки виборів, яка полягала в «сприянні незалежним ЗМІ, реформі місцевого самоврядування, верховенстві закону, цивільному суспільстві і прозорому політичному процесі».

Одночасно зробила офіційну заяву і адміністрація Джорджа Буша. Вона стурбована обставинами отруєння лідера опозиції і закликає до ретельного розслідування цього інциденту. Раніше з вимогою розслідування обставин і мети замаху на В. Ющенко виступили і представники Євросоюзу.

Проти втручання, але за увагу світової спільноти

Якщо міжнародні партнери považають Україну і український народ, вони не мають права втручатися у внутрішні справи нашої країни. Про це заявив у Києві на прес-конференції кандидат на пост Президента України Віктор Янукович. Він вважає, що участь міжнародних посередників у врегулюванні політичного конфлікту — пряме втручання у внутрішні справи України. Бо вони, за словами кандидата, підтримали правовий нігілізм, допущений у період помаранчевої революції.

Однак під час зустрічі з Гене-

ральним секретарем Ради Європи Террі Девісом кандидат на найвищу державну посаду загострив увагу на тому, що події в Україні, які значною мірою виходять за межі правового поля держави, не мають залишатися поза увагою світової спільноти і Ради Європи.

«Мене змушують йти на вибори за правилами, які встановлені, фактично, протилежною стороною», — обурювався кандидат на пост Президента і додав, що на його прибічників, допущених у період помаранчевої революції, «величезну напруженість в українському суспільстві».

Волонтери допоможуть уникнути фальсифікацій

Команда кандидата на найвищу державну посаду Віктора Ющенка подала 504 заяви щодо фальсифікацій на виборах Президента, а прокуратура порушила лише 34 кримінальні справи з цього питання. Про це повідомив на прес-конференції довірена особа кандидата народний депутат Микола Катеринчук.

Парламентарій упевнений, що вибори 26 грудня будуть іншими: «Ми побачимо іншого виборця, інші виборчі комісії завдяки сприянню небайдужих людей, які бажають захистити свій вибір». Тільки у штабі В. Ющенка є близько 400 тисяч анкет людей, які хочуть працювати спостерігачами чи членами комісій на виборах. Однак команда лідера опозиції зможе забезпечити участь у виборчому процесі лише 60 тисячам волонтерів.

А заступник керівника штабу коаліції «Сила народу» Петро Порошенко повідомив, що на виборчу кампанію Віктора Ющенка було витрачено в десять разів менше коштів, ніж на кампанію його опонента.

Мінздорів'я нагадує і не робить висновків

Поява у вітчизняних ЗМІ повідомлень про результати обстеження кандидата у Президенти України Віктора Ющенка змусила активізуватися наше Міністерство охорони здоров'я. Медичне відомство заявляє про відновлення роботи комісії, що створена для первірки інформації «про надання лікувально-профілактичними закладами медичної допомоги» Вікторові Ющенку. Тим часом МОЗ України України через свою прес-службу нагадує про те, що наша система охорони здоров'я ґрунтується на засадах доказової медицини і виключає можливість установлення діагнозу без попередньої діагностики. А поязак Віктор Ющенко до вітчизняних медиків по допомогу не звертався, українські медзаклади його й не обстежували. Поважаючи права пацієнта і звертаючи увагу на ситуацію, яка склалася навколо захворювання та лікування народного депутата України В. Ющенка, МОЗ заявляє, що в розпорядження його фахівців не надходило офіційної інформації про результати обстеження, діагностики, захворювання та лікування кандидата у Президенти. У цьому зв'язку будь-які спроби медичного аналізу ситуації, повідомляє прес-служба МОЗ України, не можна розцінювати як об'єктивні та коректні.

Сьогодні — День працівників суду

Щиро вітаю служителів Феміди з професійним святом — Днем працівників суду

Суспільство завжди поклало великі надії на суддів, покликаних яких є справедлива юстиція, створення для людини гарантій захистити свої права. Сьогодні, коли у нас немає сфер діяльності, які не підпадали б під юрисдикцію суду, суддя стає визначальною постаттю розбудови демократичної держави. Новий досвід переконливо підтверджує, що від мудрості й виваженості судових рішень залежать не тільки віра людей у справедливість, а й великою мірою політична та економічна стабільність у державі.

Суд у нашій країні поступово набуває статусу суспільного арбітра, який не тільки здійснює правосуддя, а й упевнює моральні засади функціонування всіх гілок влади.

Створення незалежної, авторитетної судової системи, що ґрунтується на конституційних засадах і здійснює правосуддя на високому рівні, реально захищає громадян від зазіхань на їхні права, значною мірою сприяє зміцненню міжнародних позицій України.

Немає сумніву, що своїм високим професіоналізмом, моральністю, толерантністю ви й далі забезпечуватимете спроможність судів на ефективне правосуддя.

Бажаю вам міцного здоров'я, добра і благополуччя, непохитної віри у щасливе майбутнє України, де пануватимуть закон і справедливість.

Голова Верховної Ради Володимир ЛИТВИН.

Президенти складатимуть присягу у сесійній залі Верховної Ради

Ранкове і денне засідання 14 грудня

Так визначився парламент, ухваливши постанову про порядок проведення урочистого засідання Верховної Ради України, присвяченого складанню присяги новообраним Президентом України. Перед виголошенням присяги Голова ЦВК зачитає результати виборів, а Голова Конституційного Суду повідомить про відсутність обставин, які унеможливають складання новим Президентом присяги. За цього новий глава держави триматиме праву руку на Конституції, а ліву, за бажанням, на

Пересопницькому Євангелії. Новий Президент виголосить інавгураційну промову. Процедура передбачає й оголошення заяви Прем'єр-міністром про складання повноважень чинного на той час уряду. Інші питання цього дня Верховна Рада не розглядатиме. Урочисту подію у прямому ефірі транслюватимуть перші канали радіо і телебачення.

Проти цієї процедури непримиренно виступили комуністи і представники фракції «Регіони України». Одні казали, що не варто змінювати старий порядок, інші — виступа-

ли проти «елементів релігії», попри те, що в проєкті постанови чітко виписано: руку на Євангелію глава держави кладе за бажанням (до речі, пропозицію про вилучення цього пункту було поставлено на голосування, але більшість парламентаріїв її, цілком справедливо, не підтримала). Як бачите, перемогла думка, що проблеми з інавгурацією у нас таки існували.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА та УНАІН.

У НОМЕР

З'явилися давно забуті «мішечники»

Луганськ. В області, як вважає начальник Держінспекції з контролю за цінами Георгій Віскін, найбільша нестабільність спостерігається в цінах на продовольчих ринках області, де м'ясо і м'ясопродукти подорожчали майже на 40 відсотків. Унаслідок цього на Луганщині з'явилися давно забуті «мішечники», що приїжджають до обласного центру із далеких сіл, щоб закупити продукти про запас. Держінспекція з контролю за цінами проводить моніторинг і стежить за тим, щоб вартість основних споживчих товарів на підприємствах торгівлі і продовольчих ринках не підвищувалася занадто високо, однак їй це не завжди вда-

ється. Зокрема, за порушення цінової політики держінспекція може оштрафувати лише юридичну особу, водночас на приватного підприємця такий захід покарання за законом не поширюється. Поки владі підконтрольні лише ціни на хліб і хлібобулочні вироби, повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

Атомний рекорд

Південно-Українська атомна станція виробила рекордну кількість електроенергії. З початку року зафіксовано вироблення 20 мільярдів 91 мільйона кіловат-годин. До цього найвищий показник з виробництва електричної енергії для АЕС — 20 мільярдів 78 мільйонів кіловат-годин — було досягнуто в 1997 році, повідомляє наш власний кореспондент Олена ІВАШКО.

Щасливий понеділок Андрія Шевченка

Фото АФП

Володар «Золотого м'яча-2004» Андрій Шевченко.

Париж. Кажуть, що понеділок та й ще й 13 числа — день нещасливий. Це промовисто спростував знаменитий український Андрій Шевченко. У день світлого свята Андрія Первозваного нашого форварда названо найкращим футболістом Європи-2004. У столиці Франції він отримав «Золотого м'яча» — приз, який вручає тижневик France Football. У сезоні 2003—2004 років Андрій став найкращим бомбардиром чемпіонату Італії (24 м'ячі).

В опитуванні, в якому беруть участь журналісти з провідних видань континенту, Шевченко набрав 175 очок! Він випередив двох представників іспанської «Барселони» — португальського півоборон-

ця Деку (139) та бразильського форварда Роналдіньо (133).

Шевченко став третім в історії українцем, який отримав «Золотого м'яча». Нагадаємо, що 1975 року таку нагороду заслужив нинішній наставник збірної України Олег Блохін, а 1986-го — ще один київський динамівець Ігор Беланов.

Шевченко також увійшов до трійки претендентів на «Діамантовий м'яч» — приз, котрий вручає ФІФА найкращому футболісту світу. Церемонія відбудеться 20 грудня. Окрім українця, на титул претендують популярний французький нападник з лондонського «Арсенала» Тьєррі Анрі та добре знайомий нам Роналдіньо.

16 грудня в Україні без опадів. Вітер змінних напрямків, 3—5 м/с. Температура вночі 8—13 градусів морозу, в Карпатах до — 17, вдень — 1—6 градусів морозу. На узбережжі морів уночі — 0—5 градусів морозу, вдень — 0—5 тепла.

Глава адміністрації Президента Віктор Медведчук подав Президенту України заяву про відставку. Про це вчора повідомив лідер парламентської фракції СДПУ(о) Леонід Кравчук. А у прес-службі глави держави «Голосу України» пояснили, що жодної інформації про відставку не мають.

ПОЛІТИКА

Взаємодія на майбутнє

Невдовзі виповнюється 10 років відтоді, як Україна стала членом Ради Європи. «Це для нас важливий етап, коли ми повинні зробити висновки і намітити плани взаємодії на майбутнє», — сказав Володимир Литвин під час зустрічі з Генеральним секретарем РЄ Террі Девісом. Про це журналістам повідомив прес-секретар глави парламенту Ігор Сторожук.

Голова Верховної Ради підтвердив зацікавлення України в поглибленні співпраці з міжнародними організаціями. «Після президентських виборів актуальною потребою буде обговорити наступні кроки нашої співпраці, зокрема, про постмоніторинговий етап наших взаємин», — зазначив В. Литвин. Водночас він

наголосив, що важливо забезпечити проведення голосування 26 грудня вчасно і демократично. За подіями в Україні спостерігав увесь світ, — зауважив Т. Девіс, — і я хотів би привітати вас з тими кроками, які робив парламент України задля подолання кризи і розвитку демократії. Порушення під час другого туру голосування 21 листопада завдали шкоди іміджу України на міжнародній арені. Тим вагоміші досягнуті нині політичні результати, — переконаний Генеральний секретар Ради Європи. І додав: якщо вибори в Україні завершаться відповідно до демократичних процедур, то Україна відчужує підтримку з боку Парламентської асамблеї Ради Європи.

Олена РОМАШКІНА.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

Вітання до Дня працівників суду
Захистять найвищу соціальну цінність — людину!

Шановні судді та працівники судів України!

Сердечно вітаю вас із професійним святом — Днем працівників суду!

За роки незалежності України роль суду як гаранта захисту прав і основних свобод людини та громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб значно підвищилася завдяки розвитку державної влади на демократичних засадах. Конституція України поширила юрисдикцію судів на всі правовідносини, які виникають у державі. Маючи можливість об'єктивно й неупереджено приймати рішення, суди забезпечують належне виконання визначеної Основним Законом функції — здійснення правосуддя, сприяючи таким чином розвитку України.

Кожний громадянин, незалежно від його світоглядних орієнтирів, має бути впевненим у тому, що високоморальні, професійні судді будь-якого суду завжди забезпечать законність і правопорядок у державі, захистять найвищу соціальну цінність — людину, її життя, здоров'я, честь і гідність. Наше суспільство завжди поважатиме незалежність суду, який підкорятиметься лише закону, а отже, сформує нову, гуманістичну ідеологію на засадах верховенства права.

Авторитет судової влади насамперед залежить від ефектив-

ності правосуддя, професіоналізму та моральності суддів. Судова влада України набуває більшої ваги, оскільки кількість звернень громадян до суду за захистом своїх прав і основних свобод постійно збільшується, люди дедалі більше довіряють саме суду. Зустрічним кроком до формування умов такої довіри має бути належне законодавче, організаційне, фінансове й матеріально-технічне забезпечення судової системи.

Шановні колеги! Незважаючи на окремі недоліки та спроби через їх призму оцінити діяльність судів, ваш професіоналізм, вміння законно і цілеспрямовано відстоювати свою позицію є вагомим внеском у зведення в Україні справжнього храму справедливості та ствердження у свідомості її громадян шанобливого ставлення до суду. Це професійне свято — чудова нагода висловити вам вдячність за принципову та неспокійну працю, спрямовану на панування правди та закону.

Зичу міцного здоров'я, великого родинного щастя, добробуту, миру, злагоди, мудрості й вагомих успіхів на благо українського народу. Нехай ваші нелегкі та надзвичайно важливі зусилля на ниві служіння правосуддю принесуть вам заслужену шану і повагу людей!

Василь МАЛЯРЕНКО,
Голова
Верховного Суду України.

Високоповажні судді, мої колеги юристи, друзі!

Дозвольте від широкого серця привітати вас і у вашій особі всіх працівників судів України з професійним святом — Днем працівників суду.

Важко переоцінити роль судової гілки влади у процесі становлення України як незалежної, демократичної і правової держави.

Останні події, пов'язані з перебігом президентських виборів в Україні, участь судів усіх рівнів у захисті виборчих прав громадян і особливо рішення Верховного Суду України від 3 грудня 2004 року з усією переконливістю довели, що національне правосуддя ґрунтується на конституційних засадах, твердо керується принципом верховенства права.

Ми знаємо, що переважна більшість суддів — це високопрофесій-

ні правники з великим досвідом практичної роботи, які сумлінно служать законові і захищають не тільки державні інтереси, а й права окремого громадянина. Завдяки цим людям судова система не обернулася на мовчазне знаряддя підтримки злочинного режиму фінансово-олігархічних кланів.

Відаючи належне здійсненому і розуміючи, що попереду чимало роботи з розбудови справді демократичної судової влади, бажано всім суддям і працівникам судів України подальшого поглиблення позитивних тенденцій, наснаги та енергії для нових звершень.

Зичу вам і вашим родинам та близьким щастя, добра, здоров'я і благополуччя!

Микола ОНІЩУК,
перший заступник голови Комітету ВР України з питань правової політики, перший заступник голови Спілки юристів України.

Шановні колеги!

Прийміть щирі вітання з нагоди професійного свята — Дня працівника суду.

На етапі важливих позитивних змін у суспільному та політичному житті країни суди своєю прозорою і чесною діяльністю зміцнили віру громадян у забезпечення їхніх конституційних прав і свобод.

Своєю відданою повсякденною працею працівники судів сприяють розвитку України як демократичної та правової держави, у якій діє принцип верховенства права.

Міцного вам здоров'я, благополуччя у сім'ях, довгих років життя, наснаги й оптимізму, нових професійних досягнень у вашій почесній праці.

Володимир КАРАБАНЬ,
Голова Державної судової адміністрації України.

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ
ПОСТАНОВА

Про затвердження результатів жеребкування щодо черговості надання ефірного часу на державних загальнонаціональних телерадіоканалах кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф. для проведення ними передвиборної агітації перед повторним голосуванням 26 грудня 2004 року на виборах Президента України

Відповідно до частини дев'ятої статті 60, частин шостої та сьомої статті 61 Закону України «Про вибори Президента України» та керуючись статтями 12, 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія постановляє:

1. Затвердити результати жеребкування щодо черговості надання ефірного часу на державних загальнонаціональних телерадіоканалах кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф. для проведення ними передвиборної агітації перед повторним голосуванням 26 грудня 2004 року на виборах Президента України за рахунок і в межах коштів Державного бюджету України, що виділяються на підготовку і проведення виборів Президента України у 2004 році (додатки 1, 2).

2. Опублікувати у триденний строк у газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» результати жеребкування щодо черговості надання ефірного часу на дер-

жавних загальнонаціональних телерадіоканалах кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф. для проведення ними передвиборної агітації перед повторним голосуванням 26 грудня 2004 року на виборах Президента України.

3. Копії цієї постанови видати кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф. або їх уповноваженим представникам у Центральній виборчій комісії з правом дорадчого голосу чи довіреним особам в єдиному загальнодержавному виборчому окрузі, надіслати Національній телекомпанії України, Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення, Державному комітету телебачення і радіомовлення України.

Голова Центральної виборчої комісії
Я. ДАВИДОВИЧ.
13 грудня 2004 року
№ 1286.

Додаток 1
до постанови Центральної виборчої комісії
від 13 грудня 2004 року № 1286

РЕЗУЛЬТАТИ

жеребкування щодо черговості надання ефірного часу кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф. на Першому Національному телеканалі Національної телекомпанії України (УТ-1)

№ з.п.	Прізвище, ім'я, по батькові кандидата на пост Президента України	Дата надання ефірного часу, визначена жеребкуванням	Час надання ефірного часу, визначений жеребкуванням
1.	ЯНУКОВИЧ Віктор Федорович	21.12.2004	19.50 - 20.20
2.	ЮЩЕНКО Віктор Андрійович	22.12.2004	19.50 - 20.20
3.	ЯНУКОВИЧ Віктор Федорович	23.12.2004	19.50 - 20.20
4.	ЮЩЕНКО Віктор Андрійович	24.12.2004	19.50 - 20.20

Секретар Центральної виборчої комісії
С. ДУБОВИК.

Додаток 2
до постанови Центральної виборчої комісії
від 13 грудня 2004 року № 1286

РЕЗУЛЬТАТИ

жеребкування щодо черговості надання ефірного часу кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф. на першому каналі Національної радіокомпанії України (УР-1)

№ з.п.	Прізвище, ім'я, по батькові кандидата на пост Президента України	Дата надання ефірного часу, визначена жеребкуванням	Час надання ефірного часу, визначений жеребкуванням
1.	ЮЩЕНКО Віктор Андрійович	21.12.2004	21.05 - 21.50
2.	ЯНУКОВИЧ Віктор Федорович	22.12.2004	21.05 - 21.50
3.	ЮЩЕНКО Віктор Андрійович	23.12.2004	21.05 - 21.50
4.	ЯНУКОВИЧ Віктор Федорович	24.12.2004	21.05 - 21.50

Секретар Центральної виборчої комісії
С. ДУБОВИК.

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ
ПОСТАНОВА

Про затвердження результатів жеребкування щодо черговості надання друкованих площ в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф. для проведення ними передвиборної агітації перед повторним голосуванням 26 грудня 2004 року на виборах Президента України

Відповідно до частини дев'ятої статті 60, частин другої — четвертої статті 63 Закону України «Про вибори Президента України» та керуючись статтями 12, 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія постановляє:

1. Затвердити результати жеребкування щодо черговості надання друкованих площ в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф. для проведення ними передвиборної агітації перед повторним голосуванням 26 грудня 2004 року на виборах Президента України за рахунок і в межах коштів Державного бюджету України, що виділяються на підготовку і проведення виборів Президента України у 2004 році (додатки 1, 2).

2. Опублікувати у триденний строк у газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» результати жеребкування щодо черговості

надання друкованих площ кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф. для проведення ними передвиборної агітації перед повторним голосуванням 26 грудня 2004 року на виборах Президента України.

3. Копії цієї постанови видати кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф. або їх уповноваженим представникам у Центральній виборчій комісії з правом дорадчого голосу чи довіреним особам в єдиному загальнодержавному виборчому окрузі, надіслати редакціям газет «Голос України» та «Урядовий кур'єр», Державному комітету телебачення і радіомовлення України.

Голова
Центральної виборчої комісії
Я. ДАВИДОВИЧ.
13 грудня 2004 року.
№ 1287.

Додаток 1
до постанови Центральної виборчої комісії
від 13 грудня 2004 року № 1287

РЕЗУЛЬТАТИ

жеребкування щодо черговості надання друкованих площ в газеті «Голос України» кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф.

№ з.п.	Прізвище, ім'я, по батькові кандидата на пост Президента України	Дата публікації визначена жеребкуванням	Місце публікації (номер сторінки)
1.	ЯНУКОВИЧ Віктор Федорович	21.12.2004	4
2.	ЮЩЕНКО Віктор Андрійович	21.12.2004	5

Секретар Центральної виборчої комісії С. ДУБОВИК.

Додаток 2
до постанови Центральної виборчої комісії
від 13 грудня 2004 року № 1287

РЕЗУЛЬТАТИ

жеребкування щодо черговості надання друкованих площ в газеті «Урядовий кур'єр» кандидатам на пост Президента України Ющенку В. А. та Януковичу В. Ф.

№ з.п.	Прізвище, ім'я, по батькові кандидата на пост Президента України	Дата публікації визначена жеребкуванням	Місце публікації (номер сторінки)
1.	ЮЩЕНКО Віктор Андрійович	23.12.2004	4
2.	ЯНУКОВИЧ Віктор Федорович	23.12.2004	5

Секретар Центральної виборчої комісії С. ДУБОВИК.

Президенти складатимуть присягу у сесійній залі Верховної Ради

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове і денне засідання 14 грудня (Початок на 1-й стор.).

«Нашоукраїнці» нагадали, що спершу президенти Леонід Кравчук, а потім Леонід Кучма виголошували свої інавгураційні промови у Верховній Раді. А потім Леонід Данилович це зробив у палаці «Україна». Де, кому з новообраних глав держави заманеться присягати народу завтра, якби не чітко встановлений порядок.

Загалом у порядку денному нинішнього засідання більш як 25 проектів законів і постанов. Також до порядку денного сесії включено законопроект про внесення змін до Закону «Про особливості застосування Закону України «Про вибори Президента України» при повторному голосуванні 26 грудня 2004 року». Ним, щоб не зірвати голосування 26 грудня, дозволено Центральній виборчій комісії друкувати виборчі бюлетені ще й на поліграфкомбінаті «Україна» (проти цього рішення виступили фракції КПУ, СДПУ(о) та «Регіони України»). Крім того, запропоновано включити до порядку денного внесення доповнень до закону про Держбюджет-2004 та деяких інших документів щодо системи оподаткування.

Ще під час ранкової розминки депутати звернули увагу на дощливість розгляду питання про поновлення на посаді Генпрокурора С. Піскуна та контролю виконання попередніх рішень Верховної Ради, зокрема, про відставку уряду. Головуючий на засіданні Володимир Литвин сказав, що ці моменти опрацьовують відповідні служби та комітет ВР. Депутати-ко-

муністи вимагали також негайного створення комісії з розслідування можливої фінансової підтримки США подій в Україні. Сергій Гмиря та Петро Симоненко побоюються того, що, мовляв, сьогодні Україна і Румунія стали помаранчевими, а завтра такими можуть бути Росія і Білорусь. На це соціаліст Станіслав Ніколаєнко та білотець Олександр Турчинюк зауважили, що коли фракцію КПУ цікавлять гроші — нехай звертаються до американського посольства: «можливо, воно піде назустріч». А голуючий на засіданні зауважив, що створення відповідних комісій слід вирішувати у встановленому Регламентом порядку.

Парламент прийняв постанову за підсумками організації оздоровлення дітей улутку цього року, якою визнав, що уряд та органи влади на місцях не сповна використали свої можливості і не виконали попередню постанову парламенту. До 1 квітня передбачено внести проект нового документа, який, зок-

рема, заборонити ліквідацію або зміну профілю дитячих оздоровчих закладів, передбачити державне замовлення на оздоровлення дітей-сиріт і дітей з малозабезпечених сімей.

Водночас парламент прийняв два законопроекти «Про природно-заповідний фонд України». Цьому, як зауважили депутати, сприяла невізна позиція, висловлена представником профільного комітету Ю. Соломатиним. Парламент розглянув і схвалив низку інших документів.

На початку засідання було оголошено про вихід народних депутатів Михайла Поплавського й Адама Чикала з фракції «Трудової України» та про входження Анатолія Льовіна і Валерія Ахопьяна до фракції Народної Аграрної партії України.

Головуючий також привітав з днем народження Юрія Луценка, Миколу Карнауха та Віктора Пінчука.

Анатолій БЕНЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Потяг дружби»: свій до свого по своє!

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

14 грудня у Києві стартував автопробіг під назвою «Потяг дружби». Його мета — об'єднати Схід та Захід, зняти інформаційну блокаду з районних центрів та сіл України, захистити вибір громадян. 10-денний шлях «Потягу дружби» — 15 міст на Півночі, Сході та Півдні країни. З Києва виїдять 150 митців, фотографів, художників, музикантів, ді-джейів, кінорежисерів...

— Наша акція — це не замовлення штабу, — наголошує ведучий «Подвійного доказу» Вахтанг Кіпіані, — митці, музиканти, вітчизняні та міжнародні журналісти, фотографи — усі ми прагнемо добровільно і ні про які гроші мова не йде взагалі! Ми маємо передати людям з

усієї країни Дух Майдану, і якщо донеччани сьмітимуться з ролика про наколоти апельсини та американські валянки так, як сьміємося ми, це буде перемога!

«Потяг дружби» зупинятиметься біля кожного районного центру, дехто подорожуватиме і по селах. Ді-джей-проекти, виставки картин арт-групи «Помаранчевий квадрат», що агітують за єдність мистецтва, краси і правди; книги, які видавництва даруватимуть місцевим бібліотекам... І скрізь сірі паркани та голі дерева будуть перетворюватися на диво: майстри графіті лишатимуть за собою яскравий слід від «Потягу дружби» у вигляді яскравого, дружнього і веселого сонечка!

Дарія ГОРСЬКА.

Чим багата наша палата

Перший віце-президент, народний депутат України Микола Оніщук (ліворуч) і президент УНК МТП Володимир Щелкунов.

Удільності всього Українського національного комітету Міжнародної торгової палати і багатьох його регіональних представництв помітні зміни на краще. Про це заявив президент УНК МТП Володимир Щелкунов на засіданні правління комітету, яке розглядало підсумки роботи за 2004 рік. Відзначено: поліпили роботу комісії, зокрема, з питань інтелектуальної власності та трансферу технологій, якості, сертифікації, конкурентоспроможності та системного екологічного менеджменту, фармацевтики і сучасних технологій, бюро протидії комерційним злочинам тощо.

Активніше почали працювати школа бізнесу, постійно діючий третейський суд при комітеті. З його ініціативи розробляють урядову програму «Бізнес та суспільство». Розпочато створення системи рейтингової оцінки галузей національної економіки та підприємств України. За підсумками роботи минулого року міжнародні сертифікати партнерської діяльності було вручено ЗАТ «Київський міжнародний контрактний ярмарок», «АСМАП України», ДАК «Хліб України» та ДП «Сімекс-Україна». Отже, вони як суб'єкти підприємницької діяльності також отримали статус надійних партнерів у внутрішніх та міжнародних господарських відносинах. Правління УНК МТП затвердило плани подальшого розвитку, міжнародного співробітництва, розглянуло інші важливі питання, спрямовані на підвищення загального іміджу комітету.

Київ.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Просять

«Біломор-каналу»

На деякий час, до стабілізації політичної ситуації в Україні, припинили фінансування контрактів зарубіжні партнери кам'янець-подільський підприємств Хмельницької області. Польські замовлення виробничій фірмі «Модуль», яка спеціалізується на виготовленні легких металоконструкцій, ще не знято, але й не проплатчено, повідомив заступник міського голови Кам'янця-Подільського Володимир Казачук. Також місцева влада стривожена завтрашнім днем міського пахокомбінату, чії основні виробничі показники пов'язані з експортом м'яса російським споживачам. Тим часом керівники тютюнової фабрики, котра в останні роки була на межі занепаду, налаштовані оптимістично: в них з'явилися замовлення зі східних регіонів на випуск «ностальгійних» цигарок типу класичного «Біломор-каналу».

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Відновили довіру

Кримські банкіри звернулися до Антимонопольного комітету України з вимогою розслідувати кожний факт підвищення цін. Винних покарають.

— З початку місяця жителі півострова поклали на депозитні внески в комерційні банки 115 млн. грн. в національній та іноземній валюті. Відплив внесків припинився, люди повертають зняті з банківських рахунків гроші, курс долара на чорному ринку падає, щодня зменшується його ажіотажний попит, почав працювати розроблений комплекс заходів стабілізації національної валюти, фінансова робота підприємств повернулася у нормальне русло, — повідомив начальник Головного управління Нацбанку України в автономії Анатолій Бурдюгов.

Ціни під контролем

На доповнення до раніше прийнятої постанови про утримання зростання цін на хлібобулочні вироби уряд автономії ухвалив постанову про регулювання цін на найважливіші види продовольчих товарів. Зокрема, на яловичину, птицю, олію, молочні продукти, крупи й цукор. Попередньо прийнято ще одну постанову про відновлення державного регулювання цін на бензин та дизельне паливо, яке реалізують суб'єкти підприємництва усіх форм власності, й обмежено ціни на яйця. Регулювання тут зводиться до обмеження рентабельності виробника яєць десятима відсотками під час формування відпускних цін.

Віктор ХОМЕНКО.

Літати,

а не «повзати»

Обласна рада шукає доброго хазяїна для обласного комунального підприємства «Аеропорт Херсон». Призначений для того, щоб «літати», об'єкт давно перебуває у стані «повзання», і херсонці, котрим треба летіти, змушені користуватися сусіднім Миколаївським летовищем.

Багаторічні спроби вдихнути життя у власний аеропорт не дали жодних змін. А призначений з Миколаєва попередній керівник, за неофіційними версіями, мав завдання сусіду-конкурента довести до ручки. Нині депутати сподіваються відродити занепаде підприємство. Інвестор, що зголоситься на таку місію, має зберегти профіль виробництва, колектив чисельністю близько двох сотень осіб, погасити борги у зарплаті та податках. На це йому буде потрібно, за словами директора аеропорту Сергія Юрченка, не менш як 1,5 мільйона гривень.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Лаконічно, гостро, смішно

Лауреат другої премії Олексій КУСТОВСЬКИЙ.

(Початок на 1-й стор.).

У першій номінації премії здобули відповідно Віктор БОГДАНОВ із Запоріжжя, Василь ВОЗНЮК із Житомира, третьої премії удостоєно двох художників — Ольгу СЛОБОДІНУ із Дніпропетровщини та Миколу КАПУСТУ із Донецька.

У другій номінації переможцями визнано киянку Олену ЦУРАНОВУ, дніпропетровця Олександра ДУБОВСЬКОГО, херсонця Вадима СИМІНОВА.

Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО (Київ), Ігоря ГУНЮ (Дніпродзержинськ), Олега СЕРЕДУ (Київ) відповідно премійовано у третій номінації.

Першу і третю премію в номінації «Специфіка аграрного бізнесу» одержали кияни Вадим ШЕВЧЕНКО та Георгій МАЙОРЕНКО. А от за лауреата другої премії Олексія КУСТОВСЬКОГО «Голос України» вболівав, зізнаємося, найбільше. Олексій не так давно прийшов працювати в «Голос України» і своїм талантом, наснагою, добрим гумором і художнім стилем збагатив наше видання. Вітаємо тебе, Олексію, з перемогою у конкурсі. Нехай їх, перемог, буде багато і різних!

Заохочувальними призами за підсумками конкурсу нагороджені також Андрій БУДНИК, Віталій ГРІНЧЕНКО, Володимир СОЛОНЬКО, Олександр МОНАСТІРСЬКИЙ, Броніслав ЖУКОВСЬКИЙ, Олександр ЖИТНИКОВ, Євген САМОЙЛОВ, Сергій РЯБОНКОЇ, Олег ЛОКТЕВ, Валерій МОГИЛЬНИЙ.

Вітаємо всіх конкурсантів, зичимо добра і творчих здобутків. І на шпальтах «Голосу» — також. Адже майже всі названі художники, врешті, наші активні автори, а їхнє мистецтво — фактично продовження журналістики. Лаконічної, гострої, з гумором про серйозне.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Переможець першої номінації Віктор Богданов.

Приз «Голосу України» отримує Володимир КАЗАНЕВСЬКИЙ.

У НОМЕР

■ Запоріжжя

Життя за дев'ятибальною шкалою

Михайло Якович (на знімку), мешканець райцентру Михайлівка, збирає пам'ятники вождів. Але, по правді, не цим цікавий 75-річний сільський дядько (дідом назвати кремезного чоловіка язык не повертається).

Унікальний Михайло Сімченко своєю захопленістю, не-посидючістю і часом дитячою вдачею. «Це від моря», — усміхається в розкішну бороду флотський старшина.

Погруддя на подвір'ї — видимі квіточки. А зазирніть на веранду, до кімнати, сараю. Скільки тут стародавніх речей, дрібничок на зразок рогатки і батога... Ось колекція значків, а ось понад 500 пляшок. Ну, а атрибутика моря тут — куди не стань...

— П'ять з половиною років на Балтиці відходив — це вам не біла матиноїї спідниці, — пишається Михайло Якович. — А тепер на присягу батьки приїжджають. Та я із сорому утопився б, якби побачив матір з хустинкою біля очей...

Сімченко часом запальний. Але справедливий, швидко відходить. Це вам Ганна Іванівна (на знімку), дружина, підтвердить. Як-

не-як наступного літа 50 років спільного життя святкуватимуть. Про характер батька, діда і хазяїна, кожний по-своєму, вам розкажуть сини, невістки, онуки, правнучка, Савка і Боцман. Останній — кіт і собака. Члени родини, між іншим.

Особлива розмова — про здоров'я. Лукавити при дружині, гадаю, Михайло Якович не став би, тому цитую: «Босоніж ходжу до снігу, щодня, якщо не штормить, зарядку роблю. Дороги до лікарні не знаю, жодної пілюлі не випив. П'ю інше...»

Здоровий то здоровий, але одного разу прихопив Сімченка ревматизм. «Ні охнути, ні руки підняти». А тут лампочка біля входу до будинку перегоріла. Почав старшина в дощ викручувати її... Що було — майже не пам'ятає. «Затрусило мене з незвичайною силою — провідником я, старий, став. Адже босоніж у калюжі стояв...»

Одне слово, ревматизму як і не було. «Кого він мучить — притулиться до проводу», — чи то жартує, чи то радить ди-вакуватий Сімченко.

Однак є в нього надзвичайно серйозне захоплення — пи-ше він історію сучасності.

Як відомо, Валерій Золотухін, відомий актор і батько не-давно народженого сина Іванка, веде щоденник з 1958-го. Дрібним почерком списав артист 87 зошитів по 96 аркушів кожен.

Михайло Якович Сімченко щоденники веде десять років. Щодня, якщо, знову-таки, не штормить. Що це означає? Загляньмо до рукопису. «29.07.2001. Неділя. День ВМФ. Шторм дев'ять балів. Випито ... шосту пляшку. Штормило два дні».

— Ну, це вже благовірний загнув, — сміється Ганна Іванівна. — Хвалиться, бажане за дійсне видав.

Дивно, але непокірний Михайло Якович у відповідь на «зухвалість» промовчав.

Мовчки узяв він баяна і так само мовчки пройшовся по кла-віатурі, награвачи «Амурські хвили»...

Іван ІЛЛЯШ.

Фото автора.

■ Севастополь

«Замазучені» аферисти спіймалися

Майже три з половиною мільйона гривень допомогли зберегти міській казні співробітники відділу контррозвіду-вального захисту економіки Севастопольського відділення СБУ. Саме стільки коштує місту в опалювальний сезон пальне для котелень на рідкому паливі. Першу партію під-пільного мазуту, що й тепла не дає, й устаткування з ладу виводить, одержала котельня села Верхньосадового. Якби «пробна куля» у цьому селі пройшла, то слідом за першою партією в 16 тонн паливо сумнівного походження надійшло б і до інших котелень комунального підприємства «Севтеп-лоенерго». Команду прийняти фальсифікат, який не має паспорта якості, товарно-транспортної накладної та інших необхідних документів, дав начальник відділу пально-мас-тильних матеріалів цього підприємства. Тепер він тут не працює. Так звані замазучені відходи замість повноцінного рідкого палива місту-герою підсунули бахчисарайські ко-мерсанти, повідомляє наш власний кореспондент Світлана КА-ЛИНОВСЬКА.

■ Житомирська область

Наркотик для... городу

У клуні одного з будинків працівники Баранівського рай-відділу міліції виявили мішки з маковими головками. А ко-ли піднялися на горище, побачили біля комина ще 11 таких мішків, чимало маківок було розстелено для просушування. Господарі цього будинку — 76 років. Як пояснила вона, та-кий щедрий «урожай» виростила на власній присадибній ді-лянці, а зберігала для того, щоб навесні... підживити город, повідомляє наш власний кореспондент Олексій КАВУН.

■ Чернігів

Турнір винахідників

У місті на Десні відбувся всеукраїнський турнір юних ви-нахідників і раціоналізаторів, де школярі з багатьох куточків України демонстрували свої розробки та проекти. Перемогу в турнірі здобули представники Волині та Українського фі-зико-математичного ліцею (Київ). Друге і третє місця поді-лили між собою юні обдарування Одеського та Харківсько-го фізико-математичного ліцеїв. Журі відзначило також не-ординарні роботи школярів-винахідників Лохвиці, Запоріж-жя, Сум. Переможці турніру отримали нагороди, повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.

Олег ТЯГНИБОК: «Здатність жертвувати всім, навіть життям, заради держави»

ХТО Є ХТО

Із досьє «ГУ»

Олег ТЯГНИБОК, народний депутат України двох останніх скликань. Народився 1968 року у Львові. Має дві вищі освіти — Львівський медінститут (спеціальність — хірург) та Львівський держуніверситет ім. І. Франка (правознавство). Працював у Львівській лікарні швидкої медичної допомоги. Голова Всеукраїнського об'єднання «Свобода». Позафракційний, член Комітету ВР з питань бюджету. Одружений, виховує трьох дітей.

— У великій політиці ви завжди відзначалися радикальними поглядами. Вважаєте радикалізм єдино прийнятним методом політичної боротьби?

— Я не назвав би свої політичні погляди радикальними. Це погляди українця-патріота, який хоче жити на своїй землі, хоче, щоб його нація мала власну гордість і національну гідність. Щоб Україна була великою європейською цивілізованою державою, з якої не сміялися б, а з якою рахувалися б у цілому світі, поважали за позицію, принциповість. Щоб українці в Україні жи-

ли так, як французи у Франції чи британці у Британії.

— Ви представляєте націоналістичне крило української політики. Наскільки, на ваш погляд, сприймає все українське суспільство ідею націоналізму?

— Усе суспільство не може сприймати тільки націоналістичну ідею, так само як тільки ідею демократії, лібералізму, консерватизму чи комунізму. Згідно з соціологічними опитуваннями, сьогодні націоналістичну ідеологію підтримують від 10 до 12 відсотків мешканців України. Однак націо-

налістичну ідеологію потрібно доступно і зрозуміло донести до народу. Крім того, дуже часто наші опоненти, що мають контрольовані ЗМІ, перекручують, викривляють наші погляди, спотворюючи їх.

— А що таке націоналізм у вашому розумінні?

— Це — вища форма патріотизму, здатність жертвувати всім, навіть своїм життям, заради своєї нації, землі, держави.

— Кажуть, 30 листопада саме ви були одним з ініціаторів невдалого штурму Верховної Ради. Навіщо вдаватися до таких радикальних кроків?

— Після того, як у парламенті фактично провалилося голосування стосовно відставки уряду, і за основу було проголосовано постанову, що скасовувала попередню постанову ВР про недовіру ЦВК, Володимир Литвин на вимогу депутатів із коаліції «Сила народу» оголосив перерву. І вже після перерви планувалося ставити на голосування прийняття в цілому цієї постанови. Для опозиції це означало би повний провал. Тому частина керівництва

коаліції прийняла рішення завести людей до парламенту, щоб вони, як у багатьох інших європейських країнах, могли подивитися в очі народним депутатам. Окрім мене, в цій акції брали участь близько 30 депутатів. Те, що потім сталося біля четвертого під'їзду ВР, допомогло зробити кілька важливих речей. По-перше, В. Литвин заклав сесію, відтак не було прийнято в цілому постанову про скасування рішення щодо недовіри ЦВК. По-друге, опозиція отримала достатньо часу для роботи з депутатами, і наступного дня 228 голосами було прийнято постанову про недовіру уряду. Тобто штурм Верховної Ради був вдалий, а наші дії були цілком виправдані.

— Як ставитеся до досягнення домовленостей не силовими методами, а за столом переговорів?

— Досить скептично. Не вірю, що в даному разі шляхом переговорів можна досягнути рішення, яке задовольнить б обидві сторони. На мій погляд, Вікторові Ющенку не потрібно було йти на переговори ні з Януковичем, ні з Кучмою. Це

була помилка. Треба було робити рішучіші й принциповіші кроки, коли на вулиці стояли мільйони людей. Але тепер уже пізно говорити про якісь радикальніші кроки.

— Після вашого виступу на могилі воїнів ОУН-УПА вас виключили з фракції «Наша Україна». Нині ви підтримуєте цю команду на мітингах. Чи означає це, що ви розкалися за той виступ?

— За відсутності складу злочину прокуратура закрила кримінальну справу, порушену після мого виступу на горі Яворина, і цим фактично визнано, що це було політичним замовленням. Від своїх поглядів я ніколи не відмовлявся і не відмовляюся. Нині, як позафракційний депутат, не входжу до чийої команди. Моя участь у «помаранчевій революції» — це позиція українця-патріота, який розуміє, що стара влада повинна піти, а прийти нова, мають змінитися не тільки обличчя, а й уся система влади. Хоча до деяких заяв В. Ющенка, особливо щодо національної політики, у мене є дуже багато запитань.

— Пане Олеже, ви — один із тих депутатів, хто голосував проти поліпреформи. Чому зайняли таку позицію?

— Бо вважаю, передусім, голосування за політичну реформу 8 грудня 2004 року таким, що суперечить інтересам українського народу. Україна сьогодні потребує не політичної реформи, а суворого виконання чинних законів. Мільйони українців вийшли на вулиці, захищаючи своє волевиявлення. Вони прагнуть змінити режим, а не трансформувати його. Для діючої влади політична реформа є останнім шансом уникнути відповідальності за скоєне під час її правління, а також — запорукою для багатьох теперішніх можновладців залишитися при владі. Підкилимні переговори, пакетне голосування, інші кулуарні технології — це вчорашній день. Сьогодні український народ довів, що саме він є суб'єктом політичного життя. І сьогодні саме народ через всеукраїнський референдум має визначати, в якій державі він хоче жити: у парламентській чи в президентській.

Оліана ШЕВЧУК.

Втрачені можливості — дороге задоволення

ЦІНИ-2004

Якщо подивитися глибоко зовні успішного року, то цілком очевидно, що перед Кабінетом Міністрів і Нацбанком стояло дві задачі: досягти вищого, ніж торік, зростання ВВП і нижчої, ніж торік, інфляції. Виконали перше (2003 року ВВП зріс на 9,4 відсотка) і провалили друге (2003-го індекс споживчих цін становив 108,2 відсотка). Що, власне, вплинуло на цінову динаміку на рівні виробництва і споживання?

Віжки сліпого потурання

Цимало політиків цінову арифметику пов'язували з виборами Президента, під які залучалися великі гроші, з надмірним зростанням монетарної маси і попиту на кредити, нестабільністю світових цін на нафту та з іншими важливими, проте, як на мене, не вирішальними чинниками. Темпи інфляції почали прискорюватися з квітня під впливом нестабільних світових цін на нафту і подорожчання м'ясопродуктів. (Ціни на м'ясо та птицю на цей час зросли на 5,5 відсотка проти грудня 2003 року.)

Уряд обрав шлях адміністративного протистояння ринковій кон'юктурі та інтересам нафто трейдерів і не визнавав потреби імпортувати м'ясо і корми, згубно покладаючись на природне покращення у тваринницькій галузі у другому півріччі. Становище поліпшилося, однак не завдяки зниженню витрат на виробництво м'яса, а за рахунок інфляційного податку на громадян. Показово, що в жовтні уряд уже втретє (!) за два останні роки недооцінив потребу збільшити імпорт м'ясопродуктів та обмежити їх експорт — і це посилює інфляційні очікування наприкінці року, бо втрачені можливості обходяться економіці недешево.

У жовтні, коли річний вимір інфляції сягнув 11,7 відсотка, стало зрозуміло, що уряд програв боротьбу з цінами. Не усвідомивши природи цінової нерівноваги, він не міг її виграти апіорі.

В індустріальному секторі ціни, які зросли за 2003 рік на 11,1 відсотка, розгойдували, з одного боку, негативні наслідки стрімкої лібералізації, а з другого — некеровані процеси в економіці. Формального впливу держави на дві важливі складові собівартості продукції — енергоносії і транспорт — виявилось недостатньо для утримання інфляції через відсутність конструктивного діалогу з бізнесом. В економіці вже давно превалюють суб'єкти недержавної форми власності — більш як 80 відсотків промислового і 90 — сільськогосподарського виробництва в активі приватних підприємств. Отже, Кабінету Міністрів забракло належної кваліфікації (він і не прагнув її здобути. — Авт.) для того, щоб поліпшити управлінські функції за відсутності монополії держави на засоби виробництва. Уряд до кінця тримав віжки сліпого потурання великому бізнесу. Звідси — безпорадність, яку ми спостерігали під час кризових явищ у різних сегментах внутрішнього ринку: коксохімічному, добувному, зерновому, нафтопродуктів тощо.

Керувати великим бізнесом легше і прибутковіше, але потурання йому триває впродовж багатьох років. Потураємо, бо не маємо дієвого механізму законодавчого регулювання відносин. На тлі нехтування правами підприємців середньої руки, які протестували проти цього також у листопаді. До речі, саме цього місяця зростання оптових цін сягнуло річного піку у 2,2 відсотка, що, з одного боку, погіршувало перспективи конкурентоспроможності українського експорту, а з другого — програмувало цінову нестабільність на споживчому ринку в найближчому майбутньому.

Називати таку політику уряду продуктивною може лише невіглас. Або той, хто не розуміє, що економічному зростанню неабияк сприяли (і сприяють дотепер) високі ціни на

зовнішніх ринках, занижений курс гривні і попит на кредити. До речі, в цивілізованих країнах саме малий та середній бізнес виробляв левову частку національного доходу. Боронь, Боже, я не применшую ваги великого бізнесу як активного учасника зовнішньоторговельних операцій, постачальника в країну валютної виручки, рушія економічного зростання. Зауважу лише, до яких наслідків призвело сліпе потурання йому з боку уряду. Американські та прибалтійські банки почали закривати кореспондентські рахунки українських через недовіру до «чистоти» валютних операцій, які здійснюють їхні клієнти. Причин — відмивання коштів через офшорні компанії, яке набуло масового характеру ще до політичної кризи. Долар зникав з країни найдженими каналами: купували акцію, скажімо, за кілька доларів, а продавали

своїй офшорній компанії за кілька тисяч. Це ускладнило закупівлю по імпорту паливно-енергетичних та сировинних ресурсів, товарів інвестиційного призначення для багатьох тисяч українських підприємств. Сепаратистські заяви владних зверхників індустріального Сходу і деяких антигероїв України вже асоціювалися з сиринком у пороховому складі. Здетонувало на депозитному ринку у жовтні. Нагадаю: у момент, коли реальні доходи населення вже стрімко скорочувалися, вплив гривневих депозитів громадян сягнув 4,8 відсотка (торік мали приріст. — Авт.). А «вибухнуло» вже на початку грудня, коли до політичної іскри, яка здебільшого сприяла дестабілізації на валютному ринку, додалися відверто помилкові рішення, як-то зниження процентних ставок за строковими депозитами в листопаді (на 5,7 відсотка). У грудні вже було зрозуміло, що інфляційний податок у країні за підсумками року буде істотно вищий за 10 відсотків.

За що боролися і як?

Запитай Миколу Азарова, чи сприяє тінтьовий обіг розкручуванню цін, створюючи дисбаланс грошової і товарної пропозиції, він, мабуть, відповість би ствердно. Але нині йому не до того, бо стрімко скоротилися казначейські рахунки, надходження до загальнодержавного бюджету, ліквідність банківської системи. А відтак мова про реальну загрозу падіння товарної пропозиції до межі, за якою — черговий виток інфляції. У Кабінеті Міністрів на решті помітили те, що раніше не хотіли бачити. Високі оптові ціни не стимулювали виробника нарощувати випуск товарної продукції: номінальні ціни гарантували й без того високі номінальні прибутки! Інакше кажучи, інфляція гальмувала темпи економічного зростання, які й так за весни невідворотно вщухали. Уряд не помічав того, що оптова інфляція у другій половині року почала розряджатися у роздрібну, а відтак соціальний пакет, який мав поліпшити імідж провладного кандидата на президентське крісло, був вибухонебезпечний. Колишній Перший віце-прем'єр-міністр Микола Азаров наприкінці року публічно визнає, що економічними передумови для гарячкового і, зрештою, політично кон'юктурного рішення щодо підвищення мінімальних пенсій до прожиткового рівня у вересні не було, хоч він і завізував його. Вже у жовтні поява на споживчому ринку колосальної маси готівки дестабілі-

зувала становище на готівковому ринку валют. У листопаді комерційні банки спробували, було, зняти частину обмежень, але на піку інфляційних очікувань виникла чергова хвиля попиту на іноземну валюту. Бізнес почав виводити капітал з банківської системи. Довелося застосовувати безпрецедентні адміністративні важелі тиску на ресурсний та валютний ринки, щоб стримати подорожчання інвестиційного імпорту для економіки, яка, заробляючи країні на прожиття, повсякчас втрачала обігові кошти.

За що боролися, на те й напорилися? Щодо боротьби, очевидно, сильно сказано, бо неодноразовий перегляд облікової ставки у другому півріччі, що, природно, підігрівало інфляційні очікування, умови ломбардного кредитування (під заставу цінних паперів), навіть ініційована Нацбанком ефективна зміна правил гри на валютному ринку більше скидалися на пручання інфляції, аніж на рішучу боротьбу з нею. Адже спосіб, у який розв'язали казначейську «панчохо» в ім'я здобуття передвиборних

симпатій пенсіонерів, шокував навіть студентів економічних факультетів. Соціальні виплати уряд здійснив здебільшого за рахунок надпланових коштів від приватизації, тим самим поглибивши дефіцит бюджету. Інакше кажучи, кращі індустріальні об'єкти, на кшталт підприємств «Укррудпрому» і «Криворіжстали», безпардонно пройли. До того ж у найнеприятливіший для цього час, коли монетарна маса вже не відповідала товарній пропозиції, у момент стійких інфляційних очікувань, збурених суперечливим перебігом президентської кампанії. Перед банківською системою наприкінці року постав колосальний ризик втратити найвагоміший інструмент для протистояння інфляції — зростання вкладів населення. І хіба не природно, що перші в черзі на закриття або переформлення гривневих депозитів у валютні стояли вкладники східних регіонів?!

Усєпоглинаюча іржа

Але повернімося до цін. Ініційовані антиінфляційні заходи спрямовувалися на обмеження грошово-кредитної і бюджетної політики, що, зрештою, призводило до згортання виробництва і негативного впливу на фінансово-господарську діяльність підприємств, до високого попиту на гроші та розкручування їх тінтьового обігу. Зростання цін на товари і послуги мало витратне підґрунтя і надивовижу руйнівну силу. Так, наляканий

торік зерновою кризою уряд мобілізував імпортерів на закупівлю великих партій пшениці за ціною 1200—1300 гривень за тону. Сьогодні ціни на пшеницю істотно знизилися, через що великі підприємства не мають змоги продати перероблене борошно навіть за собівартістю.

Тепер прислухайтесь до того, про що каже нині генеральний директор АТ «Київенерго» Іван Плачков: люди припинили платити за житлово-комунальні послуги, шойно довідалися, що уряд збирається провести взаємозаліс. Але для Плачкова відсутність платежів населення означає припинення поставок природного газу для роботи енергосистем узимку. Прислухайтесь до енергетиків, будівельників, металургів, машинобудівників, хіміків, транспортників, які сьогодні в один голос кажуть про зростання цін, котрі роблять виробництво і споживання дорогим задоволенням для споживача.

Проте ціни в державі зростали цьогогоріч у залежності від розміру собівартості продукції. Національна комісія з регулювання електроенергетики (НКРЕ), скажімо, накручувала ціни на електроенергію, необгрунтовано затверджуючи свої тарифи (за два роки роздрібний тариф збільшився майже вдвічі). А підтримувани НКРЕ інвестиційні програми для приватних обленерго обходилися споживачам у 300 мільйонів доларів, на які можна було провести ще одні президентські вибори. Міністерство транспорту переглядало свої тарифи на основі моніторингу експлуатаційних витрат, а вони з огляду на інвестиційні проекти Укрзалізниці влітку щомісяця додатково зростали до 2,5 мільйона доларів. Однак залізниці ініціювала чергове підвищення тарифів за використання рухомого складу, попри те, що це спричиняло подорожчання продукції добувних галузей і металургії. Липневу інфляцію здебільшого спровокувало зростання тарифів на електроенергію, тепло, міський транспорт.

Уже підраховано, що зі 140 видів платних послуг, які надають госпрозрахункові організації міністерств і відомств, 39, або 27,9 відсотка, не відповідали чинному законодавству. Хіба не зворушливо — вартість послуг санітарно-епідеміологічної служби зросла від минулої осені до нинішньої, за даними громадських організацій, удесьятеро й більше(!), тож рентабельність деяких видів послуг цієї служби, за підрахунками тижневика «Бізнес», сягнула 1000 відсотків!

Загадайте, в лютому ми мали утрічі меншу інфляцію, ніж у січні, але наприкінці року були вимушені встановити мораторій на зростання цін. А в лютому металургійна, хімічна, машинобудівна галузі блискуче закінчили 2003 рік — економічне зростання за два перші місяці сягнуло 9 відсотків. Позитивне сальдо платіжного балансу випереджало аналогічний показник попереднього року на 518 мільйонів доларів чи не вперше завдяки експорту товарів, а не послуг. Благотворний вплив економічного зростання та валютного курсу посилювало ілюзію монетарної збалансованості — Нацбанк емітував гривню, змцнюючи свої резерви, Казначейство зосереджувало на своїх рахунках мільярди гривень... Водночас бурхливі темпи зростання оптових цін, які формували потенціал роздрібної інфляції на друге півріччя, нехтувалися. Цінова іржа у другому півріччі з'їла сотні мільярдів гривень суспільних доходів, які мали б задовольняти інвестиційний попит індустріального сектору економіки та АПК, унеможливити невідворотне зростання дефіциту бюджету, який віддзеркалює не що інше, як урядовий борг. І тепер усіх цікавить одне запитання: який буде лютий наступного року. Вже зрозуміло, що за будь-якого Президента і за будь-якого уряду він радикально відрізнятиметься від того, що ми мали цьогогоріч. Він буде сніжний і морозний, але вже інфляційний.

Сергій ВЛАД. Мал. Віктора ПОПОВА, Миколи КАПУСТИ.

Фото автора.

ПРОБЛЕМА

Депутати Львівської міської ради на чолі з міським головою Любомиром Буняком залучають громаду до боротьби за збереження рекреаційної зони — Брюховицького лісу.

Сюжет — ненормальний для нинішнього українського повсякдення: Брюховицька селищна рада ухвалила рішення передати в оренду з викупом майже 20 гектарів лісу, який донедавна належав до «І-ї групи рекреаційного і оздоровчого призначення курортної території». Ліс, що живить озоном Львів і є територією територією територій, передали приватним фірмам «Буддизайн» та «Новобуддизайн». А ті мають намір збудувати 120 котеджів. Територію уже відмежовують високою бетонною огорожею.

Неординарними в цій історії є одностайні рішення органів влади і громадськості, які об'єдналися в ім'я спільної благодійної мети. Варто нагадати, що наше кам'яне місто — не переобтяжене, м'яко кажучи, водними артеріями і «зеленими

Представників місцевої влади не вдалося знайти, натомість місцеві мешканці охоче ділилися своїми гримасами. Пані Анна, яка живе в Брюховичах уже 40 років, бідалася, що має клопіт із документами на право користування земельною ділянкою. Приходить до селищного голови, а тому ніколи вислухати: «Прийдіть пізніше, після виборів», — каже. Міський голова Львова Любомир Буняк пообіцяв допомогти...

У Брюховичах, приміському курортному селищі, рекреаційній зоні, улюбленому місці масового відпочинку львів'ян, золото, як то кажуть, «під ногами». Але місцевим мешканцям не дістається навіть золотого піску. Тут проживає 1200 дітей шкільного віку, які навчаються в трьох старих пристосованих приміщеннях. Бо нову школу нікому збудувати. Львів'яни могли б поділитися із колегами досвідом проведення земельних аукціонів — надійного джерела поповнення місцевого бюджету. Нещодавно у Львові продано з аукціону земельну ділянку за ціною 2,532 грн. за квадратний метр(!) А земля у курортній місцевості — безцінна. Можна було б, кажуть фахівці, продавати тут якісь ділянки (не в рекреаційній зоні) і заробляти кошти для розвит-

■ ■ ■

У Брюховичах, приміському курортному селищі, рекреаційній зоні, улюбленому місці масового відпочинку львів'ян, золото, як то кажуть, «під ногами». Але місцевим мешканцям не дістається навіть золотого піску.

■

ку інфраструктури, але поки що селище забудовують дідівськими методами. На місці недавнього озера ми побачили осушену ділянку, до котрої впритул наблизилися новозбудовані котеджі.

За словами міського голови Львова, селищна рада Брюховичів наважилася зробити те, чого «не зробив жоден із оку-

пантів краю, — знищення лісового масиву на догоду приватним структурам».

— Ми вважаємо, це — злочин проти львівської громади. Ми просимо депутатів селищної ради скасувати своє рішення, — заявив Любомир Буняк.

— Те, що ми бачили сьогодні, — суцільне порушення земельного законодавства з точки зору містобудівельної політики, — вважає заступник міського голови Львова Василь Лозинський. — Селище Брюховичі забудовується без генерального плану, без водогону, каналізації, газопостачання, електропостачання. Цього робити не можна. Потрібно зважити хоча б на соціальну та інженерну інфраструктуру. До нас звернулися місяців зо два тому з проханням надати фахову допомогу щодо здійснення містобудівельної політики в селищі. Але те, що робиться сьогодні, вже не змінити. Це можна поправити лише... бульдозером. Жажливі речі. За цими справами стоїть великий кримінал.

— Ми не дозволимо розпоряджатися ресурсами, які належать не лише місцевій громаді, а й мешканцям усього Львова, — каже голова комісії природокористування, охорони довкілля та благоустрою Львівської міської ради кандидат географічних наук Мирон Колдко.

— Нам телефонують місцеві мешканці, повідомляють про незаконне будівництво огорожі. Люди нарешті розуміють, що нема чого боятися, треба захищати свої інтереси, — додає депутат міської ради Віра Лясковська.

Акція із захисту «зелених легенів» від «ракових клітин» буде ще потужнішою. До неї долучаться і ошукані мешканці Брюховичів. А наша газета стежитиме за перебігом подальших подій.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів—Брюховичі—Львів.

Нове дихання жіночого руху

У грудні 2004 року виповнюється 120 років Українського жіночого руху. А наступного року відзначатимуть 60-річчя створення Об'єднання українських жінок (ОУЖ) у Німеччині. Саме цим датам був присвячений ювілейний Пленум Головної управи ОУЖ, який проходив у Мюнхені, в головній штаб-квартирі цього товариства у ФРН. Сюди приїхали представниці відділень жіночих організацій з Берліна, Ганновера, Гамбурга, Людвігсфельда і, звичайно, Мюнхена.

Голова Управи ОУЖ, відома громадська діячка та освітянка українського зарубіжжя Марія Ковалишин нагадала, що Український жіночий рух було засновано ще 1884 року. Тоді у колишньому Станіславі (нині — Івано-Франківськ) — з ініціативи громадської діячки Наталії Кобринської з'явилося перше товариство жінок. Згодом до нього приєдналися Софія Русова, Ольга Кобилянська, Олена Пчілка, Мілена Рудницька, Олена Теліга, Катерина Грушевська та багато інших відомих жінок. Вони, як і ті, що прийшли їм на зміну у наш час, вбачають свою місію у ствердженні авторитету України за кордоном, а та-

кож у збереженні народних традицій, мови, культурних надбань. Саме тому майже при всіх відділеннях ОУЖ у Німеччині існують суботні та недільні школи. А от Мюнхенська громада українських жінок взяла на себе ще одну благородну місію: вона зберігає пам'ять про українців, які загинули під час Другої світової війни у Німеччині у таборах смерті чи на важких роботах, і доглядає за похованнями тих часів. На жаль, молодь неохоче йде до закордонних жіночих організацій, які потерпають ще й через брак фінансування.

Неля ГЛУЗОВА.

Мюнхен.

Домувальник мимоволі

Рік тому наша газета порушила питання про перепланування квартири і обладнання пандуса в під'їзді одного з будинків у Калінінському районі, де мешкає шахтар-інвалід Юрій Кузьменко. Міський голова Олександр Лук'янченко пообіцяв проблему розв'язати.

Кошти на ці роботи виділили з бюджету вже цього року. А ось із виконавцями не склалося: бригада, яку прислало влітку міське житлоуправління, не відзначалася особливою працьовитістю. До того ж під час цих робіт було порушено проект перепланування, що його розробив науково-дослідний інститут спеціально для цієї квартири. Це означає, що інвалідний візок не втиснеться у нові отвори, а від ванни, приміром, доведеться взагалі відмовитися.

— І лише після того, як я побував на прийомі в першого заступника міського голови, житлове управління прислало інших робітників, — каже шахтар-інвалід. — Тепер переробляють. Ремонт триває вже не один місяць, але кінця-краю не видно.

Квартира Юрія Семеновича нагадує склад будівельних матеріалів. Внутрішні перегородки зламані. Ночує мій співрозмовник у куточку, відгородженому шафою. Ліжка накрите шматком шпалер. Виїхати кудись не може. Та й з досвіду знає, що ремонт контролювати треба. Унітаз, умивальник не працюють. Про те, як людина тижнями може прожити без цих зручностей, можна лише здогадуватися. «Мені б ще труби проіржавілі замінити, бо потечуть, — показує господар. — І освітлення над пандусом».

На день мого приїзду перед будинком, де мешкає Юрій Кузьменко, з'явили великі ями, заповнені водою. Ані робітників, ані огорожі навколо дірок не було. Так само ніхто не порався і біля пандуса, контури якого вже намітилися. А вже зима...

Ліна КУЩ.
Фото автора.

Донецьк.

ДО 60-РІЧЧЯ ПЕРЕМОГИ

З легкої руки адмірала Нахімова

На севастопольському телеканалі «Бриз» йшла передача, присвячена 60-річчю визволення України від німецько-фашистських загарбників. На екрані з'явилися кадри воєнної кінохроніки.

— Це ти! — схвилювано звернулася до чоловіка Лариса Іванівна Мураткіна.

— Ще й як може бути, — відповів не менш схвилюваний чоловік. — Я добре пам'ятаю, як військовий оператор знімав нас за роботою на спецкомбінаті № 1.

Наступного дня подружжя Мураткіних пішли до телевізійників «Бриз», де їм знову, вже повільно, прокрутили фронтову плівку. Затим переписали на відеокасету.

— На самому початку війни ми ходили вулицями, дивилися, щоб дотримувався режим затемнення, — згадує Олег Андрійович. — Скидали з дахів і гасили запалювальні бомби. І щоночі чекали ворожого десанту. Я вмів водити машину, і мене поставили супроводжувати машини із снарядами. Дуже пишався тим, що мені як супроводжуючому довірили табельну зброю.

Перший раз Олега поранили в 14 років. Швидко одужав і став працювати на спецкомбінаті — підземному заводі, на якому виробляли бойову зброю. Адже тоді все місто пішло під землю: і госпіталі, і школи, і дитячі садки розташовувалися у штольнях. Тоді і знімав військовий кінооператор.

Друге поранення в Олега було тяжке. Німці тіснили останніх захисників міста до мису Херсонес. Звідки морський транспорт під бомбардуваннями намагалися вивезти поранених, жінок, дітей. Від розриву ворожої бомби Олег дістав осколкове поранення у хребет і знепритомнів. Коли прийшов до тями, почув чужу мову.

Німці не розстріляли юного захисника Севастополя. Що було взяти з тяжкопораненого хлопчиська. Молодий організм упорався з важкими травмами. Метал із хребта Олега Мураткіна практично без знеболювання діставав головний лікар Богданівського артилерійського полку Семен Іванович Момот. Досвідченого медика німці випустили з табору для військовополонених і призначили головним лікарем цивільної лікарні — липнева спека загрожувала епідемією. Коли через місяць Олег став на миліції, вони вже разом працювали в підпіллі. Хлопець-каліка не привертав уваги німців, і Мураткін возив зібрані в Севастополі гроші, золоті годинники і каблучки, щоб вимінити їх у відносно спокійному Мелітополі на жовті «аусвайси» для потрібних людей. Багато підпільників з такими документами, які підтверджували лояльність до німецької влади, вільно пересувалися Кримом, улаштуваючи засідки ворогові в найнесподіваніших місцях.

Відтепер чудова знахідка кадрів воєнної кінохроніки поповнила літопис династії Мураткіних. Сам адмірал Нахімов нагороджував прадіда Олега, коли той йому під час першої оборони Севастополя 1854 року доставив французького офіцера.

— З легкої руки Нахімова ми і Мураткінами стали, — сміється Олег Андрійович. — А до того були Соловйовими. Це сталося тому, що прадід мій — матрос Петро Соловйов — був дуже спритним, смаглявим і на турка скидався. Тож свої і дали йому прізвище Муратка. Він швидко вивчив турецьку мову і занадися в розташування до французів на розвідку ходити. Адже вони турецької мови не знали, ось і пішов один довірливий французький офіцер за турком, який дуже жестикулював і шваркотів незрозумілою мовою. Ось отут французів і схопили, а коли Нахімов запитав, хто придумав і здійснив операцію із захоплення офіцера із ворожого стану, матроси хором відповіли: Муратка. Павло Степанович поцілував кмітливого матроса і наказав до нагороди представити. Так у нагородних документах і написали Мураткін Петро. Куди вже потім було подітися? Так і стали Мураткінами.

Батько Олега теж воював у Першу світову на підводному човні «Шука».

За воєнні подвиги севастопольського підлітка було нагороджено медаллю «За оборону Севастополя». Нагорода знайшла його тільки 1984 року. І всі ці роки Олега Андрійовича мучила образа, чому його обійдено пільгами учасника бойових дій.

«Слава Богу, справедливість перемогла, коли Верховна Рада України підвищила статус жителів обложеного Севастополя», — каже ветеран. Після війни Олег Андрійович вивчився на інженера, обіймав високі посади, нині на пенсії, пише наукові статті, на зустрічах з молоддю розповідає про колишнє, незабутнє.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

На знімках: подружжя Мураткіних закладають Алею пам'яті на Сапун-горі; Олег Мураткін за декілька місяців до війни.

Фото із сімейного альбому.

Феєрверк таланту і душі

ФОТОРЕПОРТАЖ

У фойє київського ТЮГу проходила виставка. Фотографії, акварелі, живопис, кераміка, вишивка, прикладне мистецтво, вірші... Багато робіт вражали очевидним талантом і майстерністю виконання. Дивлячись на них, якось забувалося, що їх автори — діти з не-

простим життям. А з випробуваннями, що випали на їх долю, не кожен дорослий може впоратися.

Ця дивовижна виставка була одним з епізодів завершального етапу Київського міського фестивалю творчості дітей і молоді «Повір у себе». Головна особливість цього фестивалю в тому, що його учасники — лю-

ди з обмеженими можливостями. Кожен з них тією чи іншою мірою не може робити те, що для більшості людей — просто. Але завдяки допомозі батьків, педагогів, соціальних працівників та організаторів фестивалю вони одержали можливість для самореалізації.

Чотири сотні фіналістів, що зібралися в театрі, — це кращі. Переможці районних конкурсів, в яких загалом брали участь майже три тисячі осіб. Молодшим ледь виповнилося п'ять років, старшим — за двадцять. Вони всі різні, займаються різними видами мистецтва, але всіх їх об'єднує прагнення до творчості, талант і сила духу, що дає змогу впоратися з наслідками недуг, розірвати рамки накладених ними обмежень.

Природно, як і в будь-якому конкурсі, тут були переможці. І була церемонія їх нагородження. Усе по-дорослому. Усе по-справжньому. Вісім номінацій — нагороди, квіти, теплі слова й оплески. Зі сцени лунала музика, діти співали, читали вірші, танцювали, грали епізоди з теат-

ральних постановок. Не всі переможці могли власноручно одержати нагороди. Не всі навіть змогли прибути до театру. Але з упевненістю можна ска-

зати, що і вони взяли особисту участь у святі. І, напевне, навіть на відстані відчували ту невимовну енергетику радості творчості, натхнення і душев-

ного піднесення, і духовної сили, яка панувала в залі.

Олег ДЕНИСОВ.
Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО.

Хто затьмарює розмаїття кольорів?

Цех бісерних млинів.

Фарбовані лиси навколо заводу

— А знаєте, чому саме на Дніпропетровщині стільки розвелося «маларів»? — запитав начальник відділу маркетингу ВАТ «Дніпропетровський лакофарбовий завод» Костянтин Арнаутів. А тому, що всі вони, не соромлячись, використовують марку нашого заводу — колишнього флагмана всього Союзу.

Торік у Дніпропетровську гучно відкрили новий лакофарбовий завод «Поліфарб Україна». За п'ятдесят кроків від колишнього флагмана, на тій самій вулиці — Будьонного. Крім нього, тут безліч інших.

— Тінювики різного штибу окупували ринок, мов та сарана, зі своїми підробками, — каже генеральний директор і голова правління ВАТ Євгенія Василенко. — І ніхто з ними не бореться. Ми самі виявляємо підпільні цехи і виробництва, котрі своє «вариво» збувають під маркою нашого заводу. Однак на цьому все й закінчується. Жодну недобросовісну фірму ще не закрито і не покарано.

Жар-птиця з лакофарбового

На жовтогарячому тлі різнокольоровий і довгохвостий павич, мов та чарівна жар-птиця, — такий товарний знак ВАТ «Дніпропетровський лакофарбовий завод». Завод не тільки цією візитною карткою вирізняється. Якістю виробів він здобув такий авторитет, що його ні з ким іншим не сплутаєш. Продукція не поступається найкращій імпортній. Четверть виробленого експортується. Усього цього досягнуто завдяки великим зусиллям. Лише за останні два роки на модернізацію наявного і

СУЧАСНІ СЮЖЕТИ

придбання новітнього обладнання, впровадження сучасних технологій завод витратив майже 4 мільйони гривень. Запустили новий цех з виробництва лаків та нову лінію з виготовлення емалей, реконструювали цех цинкових білил. Тут виробляють не тільки традиційні лакофарбові матеріали, а й екологічно чисті вододисперсійні акрилові, швидкоприсихаючі емалі та ґрунти, котрі можна наносити за будь-яких погодних температур. Проте наголошувати доводиться на іншому: завод фактично силоміць витісняють за борт.

Антимонопольний грається в ката-мишки?

Тінювий ринок лакофарбової продукції не лише робить його «чорним», а й боляче б'є сумлінного виробника, оскільки знижує ціни на свої вироби. Адже тінювики не обтяжені сплатою належних податків, витратами на очисні системи та споруди. І хоч підпільна продукція здебільшого нікудишня, як чимало й імпоротної, проте вона наповнює ринок тоннами. Ось припис облас-

ного управління захисту прав споживачів про заборону продажу в регіоні «фарбової продукції виробництва ЗАТ «Емпіс» (Росія), що не відповідає вимогам нормативних документів». Гадаєте, припис допоміг? Як мертвому припарка. Експерти, які цю фарбу перевірили, кажуть, що під час її використання на кожен квадратний метр фарби витрачається удвічі більше, ніж вітчизняної, а облущується вона вже через тиждень. Але фальсифікат продовжує надходити. Чому? А тому, що ввізне мито на лакофарбові матеріали настільки занижене, що іноземні виробники це вміло використовують. А з другого боку, митні тарифи на імпорту сировину для вітчизняної лакофарбової галузі завищені.

Або таке. На ринку сировини внутрішнього виробництва бал правлять два-три підприємства-монополісти. У дніпропетровців є неспростовні аргументи, що іноземцям вони продукцію збувають дешевше, ніж своїм. На вимогу заводчан, а також з ініціативи Співки промисловців та підприємців України наш Антимонопольний комітет ще в червні минулого року розпочав розслідувати справи за ознаками порушення відповідного законодавства постачальниками двоокису титану, фталевого ангідриду та інших речовин. Претензії висунено передусім ДАК «Титан» та ВАТ «Авдіївський коксохімзавод». Але досі кінця-краю цим розслідуванням не видно.

Лише перепони та підніжки

Чесно кажучи, приємніше було б сьогодні писати нарис про Євгенію Олександрівну Василенко — генерального директора і голову правління ВАТ

Лабораторія.

«Дніпропетровський лакофарбовий завод». Вона того варта. Майже п'ятдесят років працює на підприємстві. І 25 із них очолює його. Навряд чи знайдеться на Дніпропетровщині, а може, і в Україні інша жінка, котра стільки керувала б великим підприємством. Однак доводиться писати про ось такий чорний ринок. Досвідчений і мудрий Євгенії Олександрівні невтямки, чому сьогодні майже унікальне підприємство для нашої держави мовби зайве. Чому, куди не кинься, всюди перепони та підніжки! Євгенія Василенко цього не розуміє. І не хоче зрозуміти.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО.

Центральний пульт керування реакторами.

ВІСТІ З РІВНЕНЩИНИ

Солодкі свята

Щоб забезпечити дітей на новорічні свята достатньою кількістю солодощів, колектив ВАТ «Костопільський завод продтоварів» заздалегідь подбав про нове обладнання й потужності: встановив дві лінії для глазурування цукерок, додаткові зефіро-збивальні машини, а нині монтує комплекс для виготовлення пряників з начинкою. Тож протягом листопада—грудня, коли попит на солодощі різко зростає, тут виготовляють їх щомісяця на 4 мільйони гривень.

Костопільські харчовики, які реалізують свої солодощі під торговою маркою «Родина», пропонують покупцям майже сто найменувань кондитерських виробів. П'ять із них удостоєно золотих медалей на Всеукраїнських дегустаційних конкурсах «Краша торгова марка України». На свята — Святого Миколая та новорічні, за традицією, понад сто сиріт із Костопільського району одержать солодкі подарунки від «Родини».

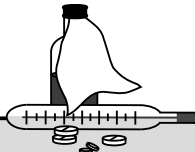
На завершальній стадії освоєння потужності

На завершальну стадію освоєння потужності — 90 відсотків — введено новий четвертий енергоблок Рівненської АЕС. Експлуатаційники здійснюють певні роботи, щоб пересвідчитися в надійності обладнання в різних динамічних режимах і підтвердити рівень захисту «мільйонника» проектним вимогам з ядерної та радіаційної безпеки. Для цього, зокрема, моделюють регламентні ситуації і штучного відключення різноманітних систем. Водночас триває підготовка до реалізації другої частини пакета планів модернізації у післяпусковий період, передбачених урядовими рішеннями. Найближчі операції стосуватимуться впровадження схем газового пожежогасіння.

Нині на РАЕС працюють усі чотири енергоблоки загальною потужністю 2550 мегават, що відповідає необхідному рівню несення осінньо-зимового максимуму навантажень. Працівники станції мають намір утримувати цей баланс виробництва електроенергії аж до кінця березня наступного року, коли згідно з графіком буде відключено від енергомережі перший енергоблок ВВЕР-440, де розпочнеться планово-попереджувальний ремонт.

Радіаційний, протипожежний, екологічний стан на РАЕС та прилеглої території не змінювався та перебуває у межах чинних норм.

Олександра ЮРКОВА.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

В окопах на грип не хворіють

За словами фахівців, у учасників масових акцій в останні дні настала фаза емоційного вигорання. Спочатку була ейфорія, потім — максимальний підйом.

— У людей був стресовий і напружений стан тому, що вони не знали, що буде далі, — каже психолог Аліка Малоног, один з організаторів служби «Психологічна допомога» на майдані Незалежності.

Для учасників масових акцій можливі кілька варіантів наслідків, стверджують фахівці. Одні передадуть позитивний настрій своїм колегам, друзям, родині. Хтось може повернутися з майдану дуже стомленим і засмученим через те, що ситуація не владналась. А в інших, можливо, почнеться депресія.

У свою чергу, медики констатують, що їхні прогнози щодо грипу в Україні і її столиці не підтвердилися. «За таких погодних умов могло бути що завгодно, але, скажу чесно, нічого особливого серед мітингувальників не сталося», — підкреслює доцент кафедри інфекційних захворювань Національного медичного університету імені Богомольця Анатолій Печінка.

Відсутність інфекційних захворювань за сприятливих цьому чинників медики пояснюють однією фразою: в окопах на грип не хворіють. Однак після закінчення акцій вони прогнозують високу захворюваність. За словами Анатолія Печінки, як тільки війна припиняється, всі починають хворіти, і дуже тяжко. Під час акцій на майдані лікарі сподівалися, що інфекціоністів знадобиться більше, ніж травматологів.

За матеріалами «Кореспондента». Фото Анастасії СИРОТІНОЇ.

ТЕРМОМЕТР

Створене «етично чисте» джерело стовбурних клітин

Британські вчені, схоже, знайшли рішення етичних проблем, що виникають під час проведення досліджень з ембріональними стовбурними клітинами, пише журнал «New Scientist».

Карл Сванн з медичного коледжу університету Уельса, використовуючи своє відкриття двірчатої давнини, запропонував створювати ембріони тільки з яйцеклітин, без участі сперматозоїдів. Такий так званий партеногенетичний (отриманий тільки від матері) ембріон не здатен розвинутися в дитину, тому тим, хто виступає проти роботи зі стовбурними клітинами, буде складно звинуватити вчених у знищенні людських життів.

Однак представник комітету з репродуктивної етики поставився до нової процедури насторожено і заявила: необхідні чіткі докази того, що подібний ембріон ніколи не зможе стати людським життям.

Надія проти лейкемії

У Житомирській обласній дитячій лікарні проведено акцію милосердя «Разом до життя». Організував її персонал онкогематологічного центру.

23-річна Лілія приїхала з Одещини. Здобула освіту, вийшла заміж, має маленьку доньку. Одне слово, нормальне людське життя. А десять років тому був страшний діагноз — лейкемія. З допомогою медиків пододала недугу. Як і інший учасник зустрічі — третьокласник. Він теж тепер веселий і здоровий, любить футбол. У стаціонарі йому довелося лікуватися більше восьми місяців.

На турботу немає табу

Стационарне відділення на 25 ліжок для госпіталізації хворих з ВІЧ-інфекцією відкрито в обласному Центрі з профілактики і боротьби зі СНІДом. Це допоможе не тільки провадити комплексне обстеження і лікування хворих, а й надавати їм психо-соціальну допомогу, поліпшити систему догляду. Введення в експлуатацію нового закладу дасть змогу охороні здоров'я області підвищити рівень профілактичних заходів із запобігання подальшому поширенню ВІЛ/СНІД.

Алла АНТИПОВА.

Кардіограф від художника

Сторіччя існування колись земської, а тепер дільничної Медведівської лікарні, що у Чигиринському районі, ознаменувалося благодорним вчинком черкаського художника Михайла Вишемирського. Він допоміг придбати для сільського медичного закладу новий кардіограф, тонометри, холодильник, електробойлер, постільну білизну.

Черкаська область.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Олексій КАВУН.

СУСПІЛЬСТВО

Перевізники обирають канал «Дунай — Чорне море»

Минулого тижня Мінтранс України облетіла радісна звістка: за три з половиною місяці з початку пуску глибоководного суднового ходу (ГСХ) «Дунай — Чорне море» по ньому пройшло дві сотні суден. Двохсотим виявився російський суховантаж «Єйськ» водотоннажністю 2500 тонн, що прямував з Миколаєва на Ізмаїл під завантаженням. На траверсі вилковських причалів він розійшовся з гібралтарським ліхтеровозом «Con Dock», що йшов з Ізмаїла до Нігерії.

Факт відрадний. Як зазначає директор ДП «Дельта-лоцман» Віктор Бездольний, за цей час відродженням водним шляхом пройшли судна під прапорами 17 країн світу — 85 українських і 115 іноземних, зокрема, російські, турецькі, грузинські, корейські. Важливим є і те, що до державної казни за пропуск морських суден надійшло понад 1,3 млн. грн., почали відроджуватися українські порти: Ізмаїл, Рені, Кілія, зросла кількість, як кажуть фахівці, суднозаходів до них. Вантажообіг в Ізмаїльському порту, наприклад, зріс більш як у 2 рази, а Кілійський суднобудівний-судноремонтний завод збільшив обсяги робіт майже у вісім разів.

Показовим є і те, що через ГСХ «Дунай — Чорне море» в румунські порти Тульча, Галац та Браїла пройшло 99 суден — більше половини від тих, котрі прямували через канал Суїна до румунських портів. Конкурентні перева-

ги користування цим водним шляхом, що передбачено проектом, очевидні. Адже тут немає обмежень судноплавства за будь-яких погодних умов, швидкості та двостороннього руху суден, діє цілодобовий режим роботи протягом року. Все це прискорює міжнародне визнання українського суднового ходу. Туреччина, прикладом, внесла до національної програми розвитку портів країни пункт про використання нашого каналу через гирло Бистре для контейнерних перевезень до Європи. Можливості каналу значно зростуть після того, як його доведуть до проектної потужності і по ньому зможуть проходити морські судна з осадкою до 7,2 м (нині їх пропускають з осадкою 5,85 м).

Віктор Бездольний зазначає, що введення сучасних логістичних і комбінованих методів перевезень на трасі ГСХ дає змогу формувати довгострокові експортно-імпортні вантажопотоки, залучати судна з Росії, Казахстану, Азербайджану, Узбекистану, Ірану, Китаю, які прямуватимуть до європейських країн. Для нашої країни, котра розташована на перетині важливих транзитних і зовнішньоторговельних маршрутів між країнами східноазійського регіону і Європи, відкриваються реальні перспективи з'єднання УП транспортно-го коридору з іншими водними шляхами в євразійському просторі, повідомляє прес-служба ДП «Дельта-лоцман».

РЕКЛАМА ТА ОГЛОШЕННЯ

УВАГА!

Тільки з 01 грудня 2004 року по 31 грудня 2004 року

АКБ "Східно-Європейський банк" представляє депозитну програму для юридичних осіб.

Цікаві пропозиції і вигідні умови!

Прийом вкладів від юридичних осіб на термін від 3-х днів!

Виберіть надійність та фінансову стабільність!

м. Київ, б-р Дружби Народів, 17/5, тел: 205-42-84

СХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушив справу № 19/194 від 08.11.2004 р. про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Агрофірма «Гарпан» (72564, Запорізька обл., Якимівський район, с. Азовське, вул. Леніна, 14) ЄДРПОУ 30450215, р/р 26006004107001 в АБ «Муніципальний» МФО 313537. Розпорядником майна призначено Рабушко В. С. (ліцензія АА № 719883). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Дирекція ЗАТ «Рівненський ливарний завод» повідомляє що позачергові загальні збори акціонерів товариства відбудуться «03» березня 2005 р. о 10-00 за адресою: 35331, Рівненська обл., с. Городок, вул. Привокзальна, 2 ЗАТ «РЛЗ».

Порядок денний:

1. Про внесення змін та доповнень до Статуту ЗАТ «РЛЗ».
2. Про відкликання та обрання Ради товариства ЗАТ «РЛЗ».
3. Про створення «Торгового дому «Ливарник».

Довідки за телефонами: (0362) 25-52-20, 293-202.

Господарський суд Кіровоградської області, постановою від 18 листопада 2004 року у справі № 10/90, визнає приватне підприємство «Сакура» (юридична адреса: 28000, Кіровоградська область, м. Олександрія, пр-т. Леніна, 68. Банківські реквізити: код ЄДРПОУ 23685514, п/р 26005181218001 у ОФ К «ПриватБанк», МФО 323691) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Салатова С. В., ліцензія АА № 047823 від 19.10.2001 року (м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 4, корп. 1, тел.(0522)32-05-01).

Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) ухвалою від 15.11.2004 р. по справі № 22/1076 Севе-ронецьке колективне підприємство «Дослідно-конструкторське бюро автоматики» відкритого акціонерного товариства «Хімавтома-тика», (93400, м. Севе-ронецьк Луганської обл., вул. Півова-рова, 4, код ЄДРПОУ 23473706, р/р. 26005001630001 у Севе-ронецькій філії АКБ «УкрСіббанк», МФО 304568) порушено провадження у справі про банкрутство, введена процедура розпорядження майна. Розпорядником майна боржника призначений арбітражний керуючий Мамруков Олександр Анатолійович (ліцензія серії АА № 783183 від 25 травня 2004 р., що мешкає за адресою: 91000, м. Луганськ, вул. Челюскінців, буд. 143 «а», кв. 76). Претензії приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

ТОВ «ГАЛЛА» (ідент. код № 23745851); юр адреса: 01103, м. Київ, вул. Остапа Вишні, 7., повідомляє про припинення Товариства шляхом ліквідації. Претензії кредиторів приймаються у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3 «а») порушена справа № 22/146 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Алчевське автотранспортне підприємство 10915», адреса: 94200, Луганська область, м. Алчевськ, вул. Транзитна, буд. 27, код 03113242, р/р 26003301180064 в Алчевському відділенні ПІБ, МФО 304342. Розпорядником майна призначений Мамруков Олександр Анатолійович (ліцензія АА № 783183 від 25.05.2004 р., який мешкає за адресою: м. Луганськ, вул. Челюскінців, буд. 143 «а», кв. 76). Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ВАТ «Арахніанка», м. Донецьк, вул. Югославська, 28а, повідомляють про проведення аукціону з продажу активів. На аукціон виставляються будівлі (цехів нетканих матеріалів, складу сировини, гаражу, прохідної та ін.) та споруд, початкова ціна продажу - 564940,00грн., без ПДВ, гарантійний внесок -28247,00грн. 3 фіксованими умовами та технічною характеристикою об'єктів можна ознайомитися у організатора аукціону. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону - 17,00 грн. перераховується на р/р 26003301001829 в ДФ АКБ «Мрія», МФО 335571, ОКПО 25330551, Товарна біржа «Кальміуська». Для участі в аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору торгів - Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 10 календарних днів із дня публікації в газеті по 23 грудня 2004 р. включно. Аукціон відбудеться після 10 календарних днів із дня публікації інформації 24 грудня 2004 р. об 14 00 відповідно, на Товарній біржі «Кальміуська» за адресою: м. Донецьк, пр. Ілліча, 89. Довідки за телефонами:304-37-21, 304-77-83 та на сайті: bankruptcy. internet. dn. ua

Ліквідатор СБК «КОЛОС» арбітражний керуючий КРИВОНІС Петро Петрович у зв'язку з закінченням ліквідаційної процедури СБК «КОЛОС» село Василів-Устимівка Зінківського району Полтавської області повідомляє колишніх працівників, перед якими у банкрута залишилися невиконані зобов'язання з оплати праці і місцезнаходження яких невідоме, подати заяву на ім'я ліквідатора про одержання заробітної плати, де зазначити відомості про своє місцезнаходження, паспортні дані, ідентифікаційний номер ДРФО, банківський особовий рахунок та порядок і спосіб одержання заробітної плати. Заяви надавати в письмовій формі рекомендованою поштовою кореспонденцією з повідомленням про вручення на адресу: Кривоносу Петру Петровичу, вул. Фрунзе, 34 «а», с. Бобрівник, Зінківський район, Полтавська область, 38115.

Узгодити подання заяви можна за контактними телефонами: 8 (05353) 3-28-51 з 8.00 до 16.00 щодня крім вихідних або 8 (05353) 9-65-00 з 18.00 до 20.00 щоденно чи звернутися особисто за адресою: вул. Леніна, 81, кім. 74-75, м. Зінків.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) за заявами Гадляцької мікрайонної державної податкової інспекції згідно з ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визнав банкрутами та відкрив ліквідаційну процедуру наступних суб'єктів банкрутства:

1. Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Смачний хліб» юридична адреса: 38160, село Батьки, Зінківський район, Полтавська область, п/р 260063988 в АБ «Полтава-банк», МФО 331489, код ЄДРПОУ 32543898, постанова у справі № 8/256 від 28.09.2004 року.

2. Суб'єкт підприємницької діяльності - фізична особа Клунок Юрій Іванович, місце проживання: 38100, м. Зінків, вул. Григорія Северина, 35, Полтавська область, ідентифікаційний номер ДРФОУ 2123807219, постанова у справі № 8/270 від 19.10.2004 року. Ліквідатором банкрутів призначено Кривоноса Петра Петровича (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України серії АА № 719784 від 04.02.2004 року), конт. тел. (05353) 328-51.

Цим оголошенням письмово повідомлено про визнання господарським судом відсутніх боржників банкрутами усіх кредиторів відсутніх боржників.

Заяви кредиторів з вимогами до банкрутів приймаються ліквідатором за адресою: вул. Фрунзе, 34 «а», с. Бобрівник, Зінківський р-н, Полтавська обл., 38115 протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ДАЛІ БУДЕ

Берег для мрійника

Коли падають гнізда — розбиваються серця і птах вилітає із клітки. І виходять ловці вітру. Хтось ділить небо, хтось спить під вітрилами, і ангел відкриває шлях до країни мрій. Щоб це відчуття і покласти на полотно, треба народитися у грузинській столиці, вирости в малому українському селі, змішати буянню фантазії з мідяками в кишені художника! Так і зробив хмельницький художник Автанділ Псаурі, автор десятків творів, загадкових за формою і простих за філософією і суттю.

Найбільшим художнім враженням для маленького грузинського хлопчика стала старенька дерев'яна церква у подільському бабусиному селі. Не так церква, як ікони та розписи. Коли храм руйнували, люди брали додому зігрілі дошки. Кілька їх опинилося і в бабусиній хаті. Автанділ ніколи не малював ікон, але образ неба є у всіх його роботах. Що він малює, ліпить, теше з дерева? Одразу не скажеш. Усі його авторські виставки дуже різнопланові і як правило поєднують живопис, графіку і скульптуру. Раніше особливо любив горіх та черешню. Ці дерева вміють «малювати», і ніби не Автанділ, а сама природа виводила дивні візерунки на його фігурках. І липа має м'яку душу, працювати з нею легко. Та останнім часом скульптор різьє свої роботи з дуба. Його опір долати непросто, але головне — не зламати, а підкорити чужу міць, не йти за формою дерева, а вгадати його душу. В Автанділа немає гострих форм. Здається, під його різцем дерево стає м'яким, дерев'яні скульптури ніби перетікають на полотно. Тут буденні предмети поєднані з химерами, і все набуває особливого змісту. Ось «Берег для мрійників». Хтось забув тут своє серце. А в ньому поставили стільчик — заходь, сідай, хіба є щось відкритіше і доступніше, ніж серце мрійника.

З Автанділом можна розмовляти годинами. Він не просто вигадає образи, а розкриває цілі світи почуттів і потаємних бажань. Останнім часом захопився новою ідеєю: показати, як із ночі космосу народжується людина, кожна — яскрава, цільне і непохитне, як людська душа. — Творчість художника — дуже тиха сфера, — каже Автанділ. — Полотно, фарби й різь не люблять суети, велелюддя і слави. Може, саме через це не прижився ні в Тбілісі, ні в Києві. Його дивні образи і сюжети народжуються в маленькому підвальному мікрорайоні Хмельницького. Звідси роботи українського художника з грузинським прізвиськом Гігаурі виходять у великий світ виставок, галерей і

«Сон під вітрилами»

салонів. Кожен може прочитати в них щось своє. Бо в кожного свій шлях до країни мрій.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

«Ціна перемоги»

«Той, що дарує квіти»

Роман, дитя роману

Покійний уже Микола Шостак так і не дізнався, чим скінчилася історія, що трапилася з ним літ тридцять тому. Якось їхав він своєю машиною через Васильківку, це кілометрів за сто від Дніпропетровська, поспішав на станцію Чаплино. Аж бачить — голосує жінка. І щось у ній було таке, що Шостак загальмував.

— До Чаплиної доведете? — спитала вона. — І чи дідемо туди за півгодини? Мені кров з носа треба встигнути на донецький поїзд. Здається, Шостак так і не познайомився з жінкою. Просто у розмові дізнався, що її звати Надією Пилипівною. Микола запитав: «А чого так поспішаєте у той Донецьк, як на пожежу?» — Гірше, — мовила жінка. — Спішу врятувати сім'ю свого сина.

Далі Шостак лише слухав. Син Надії Пилипівни рік тому закінчив будівельний інститут, одружився з однокурсницею Вітою. Вони оселилися в Донецьку, працюють, отримали квартиру. У сина все добре, його Віточка — золото, а не дружина. У них знайшлося перше немовля, синок, якого назвали Романом, на честь дідуся, себто чоловіка Надії Пилипівни.

А оце недавно Гена приїздив у гості — весь аж чорний. Розпив з батьком пляшку, чого за ним раніше не водилося, і заявив, що

кидає Віту з дитинкою, знати їх не хоче...

З'ясується, синок ні на Віту, ні на Гену не схожий — або грузин, або вірменин! Простити такої ганьби і зради Гена не може. Віта в розпачі, клянється, що ні з ким йому не зраджує. Одначе він не вірить.

Надія Пилипівна заплакала: «От і лечу тепер у Донецьк. Бо це не Віта, а я винна в усьому...» І ось що далі розповіла Надія Пилипівна. За свого Романа вона заміж вийшла з великої любові. Роман її на руках носив. Та минав рік, другий і третій, а діток їм Бог не посилав. Роман не дорікав, але по очах Надія бачила: її вважає винною.

Знайомо лікарка з Дніпропетровська порадила їй з'їздити в одну оздоровницю Кисловодська — там вилякують. Надія сказала про це Роману. Він дістав кілька сот рублів і наказав: бери і їдь!

Якби ж знаття, чим це обернеться! А в Кисловодську з жінкою трапилося те, від чого вона опісля і навітішалася, і настраж-

далася. Був там високий та гарний вірменин Ашот. Упадав та залинявся, очей з молоді українки не зводив. І вона не встояла. Коли повернулася додому, на радість чоловікові швидко завагітніла. Але що буде, коли народиться чорнявеньке дитинча, вочевидь не Романове? Навіть планувала, куди з ним податися, якщо Роман не захоче забирати додому. Але подруга-медсестра, котра першою занесла Наді у палату немовля, ще з порогу засміялася: «Та воно ж, Надійко, на тебе схоже. Копія!»

А Роман полюбив синочка, щасливішого від нього батька я ще не бачила. Більше дітей у нас не було, і тільки я знаю, чому. А сина, схожого на мене, виростили разом. Був у мене, правда, момент... Як зараз пам'ятаю: Гена на відмінно закінчував школу, інші жінки заздрили мені. А я десь вичитала: гени чоловіка можуть датися взнаки у другому чи третьому поколінні. Знову не спала ночами: колись таємне стане явним — що я собі думаю? Але відігнала ці думки. Так ось і дожила до вчорашнього вечора...

Тут Надія Пилипівна спохватилася, бо їхали уже чаплинською вулицею, й дістала гаманця: скільки я вам винна?

НЕПИСАНІ ІСТОРІЇ

— Нискільки, — сказав Микола Шостак, вирулюючи до перону, де якраз спинився поїзд. — Але хочу вам порадити: розкажіть оце все сину та невістці так, як мені розказали. І вони вас зрозуміють. Усе буде гаразд, ось побачите...

...Колі Шостак давно уже, на жаль, нема. Але своїй дружині Ліді він ще тоді повідав про Надію Пилипівну. Ліда послухала та й забула. А три роки тому їздила на Донецчину до рідні. Додому поверталася електрикою. Навпроти сілі молодята: червоношпока красуня-українка і — грузин або вірменин. Обоє світилися щастям. Коли хлопець вийшов покурити, Ліда спитала: в яких краях ти його причарувала?

— Не повірите, але мій Роман, хоч на вірменина схожий, але він український вірменин, — зашебетала дівчина. І похвалилася:

А у нас наступної неділі весілля. Оце їдемо до Романових бабусі і дідуся у село. Він їх любить і хоче, щоб вони зі мною познайомилися. Так що я їду на оглядини...

Ліда Шостак відразу пригадала ту давню історію, яку колись чула від свого чоловіка. І оце тільки недавно розповіла її мені.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Діамант у короні

Сусанна Чахоян (сопрано), солістка Національної опери України, дала сольний концерт у Колонному залі імені Лисенка. Ця співачка, учениця Євгенії Мірошніченко, добре відома в Україні й за кордоном (до речі, свою першу міжнародну нагороду отримала в Будапешті, на конкурсі, присвяченому опері Гуно «Ромео і Джульєтта», а роль Джульєтти була її дебютом). Сусанна давно мріяла про сольний концерт саме в Колонному залі. І її, дочці двох народів, простягнув дружню руку допомоги посол Вірменії п. Армен Хачатрян, який після концерту сказав, що вражений її блискучим талантом.

Справді, Сусанну називають коштовним діамантом у мистецькій короні України. Але цей сольний концерт був не лише демонстра-

цією таланту співачки, а й даниною шани її наставникам у мистецтві. Скажімо, Сусанна Чахоян виступила з Національним оркестром народних інструментів під орудою Віктора Гуцала — і то не випадково, адже знаний диригент колись запросив її, тоді ще студентку, на гастролі по Україні зі своїм колективом. Невипадково й те, що Сусанна з особливим почуттям співала «Ой, пду я межі гори» — улюблену пісню свого професора Євгенія Мірошніченко. А кождою концерту був класичний «Соловейко» — і знову в пам'яті зринало виконання цієї пісні славетного Євгенію Мірошніченко. Отож, коли зал, стоячи, вітав Сусанну Чахоян гарячими аплодисментами — це був справжній триумф і її самої, і тих, чий мистецький традиції вона продовжує.

Олена ЛЕОНТОВИЧ.

«Росія», на якій катався фюрер

Немало старих моряків у ці дні згадують грудень 1984-го, коли одне з найбільших на Чорному морі пасажирських суден «Росія» під звуки оркестру швартувалося до 16-го причалу Одеського морського порту. То був його останній рейс — невдовзі судно відділа за кордон на металобрухт. В отій церемонії зустрічі-прощання 20-літньої давності вважав за необхідне взяти участь і я. Бо випало мені знати про той лайнер децю особливе.

...У круїз по Кримсько-Кавказькій лінії «Росія» вийшла ввечері. Пасажири потяглися до барів, ресторану чи музичного салону, де обіцяли концерт чудової співачки Нінель Ткаченко. Знайомлюся з пасажирами: колгоспниця з Черкащини, шахтар з Донбасу, інженер-металург з Уралу, лікар з Москви, журналістка з Ташкента. Публіка на «Росії» була розмаїта, бо ціна квитків давала можливість комусь за кількесот карбованців ніжитися в люксі, а палубний пасажир міг дістатися до Батумі й назад за якусь тридцятку. Зате всі вільно користувалися барами, рестораном, танц-холлом, музичним салоном, де зірки Одеси, Києва й Москви концертували безплатно.

Того вечора концерт був чудовим. А перед тим нас привітав капітан лайнера, легенда ЧМП, Герой Соцпраці Дмитро Сорока. Я не проминув нагоди нагадати Дмитру Гнатовичу про себе, бо ще на березі він обіцяв мені, журналістові, цікаву бесіду. Домовилися завтра разом пообідати. За капітанським обідом Дмитро Гнатович заінтригував одразу:

— А чи знаєте ви, що сидите зараз, може, якраз на тому місці, де кілька десятиріч тому сидів фюрер, тобто — Гітлер?

Я вже чув, що «Росія» колись була особистим судном Адольфа Гітлера і навіть носила його ім'я. В ЧМП це називали байкою, але підтвердили, що споруджений в 1938 році дизель-електрохід «Патрія» (так його тоді називали) був німецьким судном, а після розгрому Гітлера перейшов як контрибуція до СРСР і «прописався» в Одесі, в ЧМП. А ось що розповів тепер Д. Сорока:

— Достеменно відомо, що влітку, в рік спорудження судна, на ньому влаштували морську прогулянку для верхівки Німеччини. Там були Гітлер, Ріббентроп, вищі чини вермахту, угорський диктатор Хорті. Очевидно, вони не лише тишилися відпочинком на морі, як оце ми, а й вели якісь розмови. Можна здогадатися, про що! Адже через рік Гітлер розпочав другу світову війну, і без обговорення її планів під час прогулянки на «Патрії» навряд чи обійшлося, тим паче за присутності «сухопутного адмірала» Міклоша Хорті, який обіцяв бути вірним союзником фюрера.

Та не так сталося, як їм гадалося, і саме на борту круїзного судна Гітлера по війні працювала союзницька комісія, що вирішувала долю Німеччини. «Ну, а згодом «Патрія» стала «Росією!» — закінчив розповідь Дмитро Гнатович.

...Протягом усього круїзу я ходив палубами, зазиравав повсюди, мов шукав сліди давнини, і... не знаходив.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Ⓟ Платні матеріали.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилення на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплата індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Передплата ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України».

03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011235.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»